www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

eISSN: 2667-5641

Research Article /Araştırma Makalesi

Exploring English Language and Literature Program Students' Readiness for the Teaching Profession*

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Dair Hazır Bulunuşluğunun İncelenmesi

Burcu Bür Yiğit**- Osman Uçar***

Abstract: The aim of this study is to examine English Language and Literature (ELL) program students' attitudes and teaching readiness towards teaching profession. The study included 130 students enrolled in an ELL program at a state university, in their third and fourth years. A mixed-methods research design was employed in the study and data were collected using a survey and semi-structured interviews. Data analysis was carried out through statistical analysis of survey results and thematic analysis. The findings of the study indicated that ELL students have a positive attitude towards teaching profession and aim to be employed as teachers after graduation. However, their readiness level for the teaching profession was determined to be moderate, indicating that the students feel partially prepared. Furthermore, when students' perceptions of their qualifications for the teaching profession were investigated, the results indicated that students felt moderately qualified for teaching. Overall, participants stated that they had significant progress in terms of theoretical knowledge and language development during their studies, but they mentioned the short duration of pedagogical courses and teaching practicum, and the lack of practice opportunities. It was also observed that the students are open and willing to pursue professional development and have a positive attitude towards activities that support their professional growth. Overall, as students were satisfied with their program in terms

* - Ethical requirements for this study were met by obtaining ethical approval from the Bingöl University Social and Human Sciences Research and Publication Ethics Committee (dated 29.05.2025, reference number 33117789/730.08/213628).
Bu çalışma için etik gereklilikler, Bingöl Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan alınan etik onay ile karşılanmıştır (tarih: 29.05.2025, referans numarası: 33117789/730.08/213628).
- This study is based on the Project (No. 1919B012429259) supported by the TÜBİTAK 2209-A Research Projects Support Programme for Undergraduate Students.
Bu çalışma, TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Kapsamında desteklenen 1919B012429259 numaralı projeden türetilmiştir.

** Corresponding Author: Asst. Prof. Dr., Bingöl University, Faculty of Arts and Sciences, Department of English Language and Literature
Sorumlu Yazar: Dr. Öğr. Üyesi., Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü
ORCİD https://orcid.org/0000-0002-0262-9553
burcuburyigit@gmail.com

*** Undergraduate student, Bingöl University, Faculty of Arts and Sciences, Department of English Language and Literature
Lisans Öğrencisi, *Bingöl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü*
ORCİD https://orcid.org/0009-0007-9000-4249
osmanucar455@gmail.com

Cite as/ Atıf: Bür Yiğit, B. & Uçar, O. (2026). Exploring English language and literature program students' readiness for the teaching profession / İngiliz dili ve edebiyatı bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine dair hazır bulunuşluğunun incelenmesi. *Turkish Studies - Language and Literature*, *21*(Ö1), 559-610. [Special Issues Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer], Ankara Bilim University Publications. https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.94242
Received/Geliş: 03 May/Mayıs 2026
Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026
Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026
Checked by plagiarism software

of theoretical knowledge and language development, they often expressed that pedagogical courses and practical opportunities are limited and they offered suggestions such as extending the duration of teaching practicum and increasing practical and micro-teaching opportunities.

Keywords: English Language and Literature, English Language Teaching, Teaching Profession, English Language Teacher, Attitude, Teaching Readiness.

Öz: Bu çalışmanın amacı İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutum ve hazırbulunuşluklarını incelemektir. Çalışmada, bir devlet üniversitesinin İngiliz Dili ve Edebiyatı programında 3. ve 4. sınıf düzeyinde öğrenim görmekte olan 130 öğrenci yer almıştır. Çalışma karma desen araştırma tasarımı ile yürütülmüş olup, veriler anket ve yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin analizi ise anket sonuçlarının istatistiksel analizleri ve tematik analiz aracılığıyla yapılmıştır. Araştırma bulguları, İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı olumlu bir tutuma sahip olduklarını ve çoğunlukla mezuniyet sonrasında öğretmen olarak istihdam edilmek istediklerini göstermiştir. Bununla beraber, katılımcıların öğretmenlik mesleğine hazırbulunuşluk seviyesinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu bulgu, öğrencilerin mesleki yeterlikler açısından kendilerini belirli bir ölçüde hazır hissettiklerini, ancak tam anlamıyla yeterli ve donanımlı olduklarına ilişkin algılarının henüz gelişim sürecinde olduğunu göstermektedir. Ayrıca, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik algıladıkları donanım düzeyleri incelendiğinde, bulguların orta düzeyde bir yeterlik algısına işaret ettiği görülmektedir. Bununla birlikte, söz konusu sonuçlar öğrencilerin kendilerini belirli ölçüde donanımlı hissettiklerini, ancak mesleki açıdan tam anlamıyla yeterli ve yetkin olduklarına dair algılarının henüz tam olarak gelişmediğini ortaya koymaktadır. Bununla beraber, öğrenciler öğrenim gördükleri programın kendilerini İngilizce öğretmenliğine hazırlayıp hazırlamadığı konusunda da tereddütlü bir duruş sergilemişlerdir. Genel olarak, öğrenimleri süresince teorik bilgi birikimi ve dil gelişimi olarak oldukça iyi gelişme gösterdiklerini ifade eden katılımcılar, pedagojik derslerin ve staj süresinin kısa olduğunu ve uygulamaya yönelik derslerin az olduğunu vurgulamışlardır. Son olarak, öğrencilerin mesleki gelişime açık ve istekli oldukları ve mesleki gelişimlerini destekleyecek faaliyetlere olumlu yaklaştıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Genel olarak öğrenciler, teorik bilgi ve dil gelişimi açısından programlarından memnun olmakla birlikte, pedagojik derslerin ve uygulama olanaklarının sınırlı olduğunu sıklıkla dile getirmiş; öğretmenlik uygulaması süresinin uzatılması ile uygulama ve mikro öğretim fırsatlarının artırılması gibi önerilerde bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: İngiliz Dili ve Edebiyatı, İngiliz Dili Eğitimi, İngilizce Öğretmenliği, Öğretmenlik, Öğretmenlik mesleği, İngilizce öğretmeni, Tutum, Hazırbulunuşluk.

Structured Abstract:

The main objective of this study is to reveal the attitudes of English Language and Literature (ELL) students towards the teaching profession, their perceptions of readiness for the profession, their opinions on their level of professional skills, and their evaluations of the extent to which their undergraduate education has prepared them for the teaching profession. In the Turkish context, although the process of training English teachers is largely carried out through English Teacher Training programs, it is known that graduates of ELL (English Language and Literature) also pursue teaching careers through pedagogical training. However, ELL programs are not directly focused on teacher training. This situation necessitates examining ELL students' readiness for the teaching profession and their perceptions of professional competence. Therefore, in this study, the researchers aim to find out ELL students' attitudes and perceptions towards teaching profession and gather their views about the ELL programs' shortcomings and strengths withing the context of the teaching profession. Furthermore, this study aims to determine students' attitudes and thoughts towards professional development.

This research was conducted using a mixed-methods research design combining quantitative and qualitative data collection techniques. Quantitative data were obtained from 130 third and fourth-year undergraduate students at a state university in Turkey using the "Opinions Questionnaire on Professional Development and Undergraduate Education" developed by İnal and Büyükyavuz (2013). The scale consists of two sub-dimensions, encompassing thoughts on professional development and evaluations of undergraduate education. The reliability coefficient of the scale was calculated as Cronbach's alpha = 0.704, and its construct validity was confirmed by KMO (0.643) and Bartlett's Sphericity Test ($p < .001$). Quantitative data were analyzed using SPSS 21; descriptive statistics, t-tests, and ANOVA analyses were performed.

Qualitative data for the study were collected through semi-structured interviews with 69 volunteer participants from the same sample. Eight open-ended questions were posed to the participants during the interviews, and the data were analyzed using the thematic analysis method proposed by Braun and Clarke (2006). The coding process was carried out by two independent researchers, and the findings were structured into themes and sub-codes.

The research findings indicate that ELL students generally have positive attitudes towards the teaching profession. It was determined that 79.2% of the participants plan to become teachers after graduation. However, students' perceptions of their readiness for the teaching profession were found to be at a moderate level. According to quantitative findings, students' evaluations of their undergraduate education are at a moderate level (M=24.45; SS=5.819; item mean=2.22). Qualitative findings support this result, revealing that a large majority of participants feel "partially ready" for the teaching profession.

Students' perceptions of their professional competence are similarly at a moderate level. Although participants considered themselves sufficiently competent in terms of subject matter knowledge, they stated that they experienced deficiencies in teaching methods, classroom management, and practice-based pedagogical skills. This situation indicates that the undergraduate program offers a structure that is strong theoretically but limited pedagogically. In the qualitative analysis results, the theme of "strong theoretical knowledge but limited pedagogical competence" stood out, and it was determined that students' language development was more advanced than their pedagogical development.

Students' perceptions regarding the extent to which their undergraduate education prepares them for the teaching profession are also found to be at a moderate level. While 60% of participants believe that the department prepares them for the teaching profession, a significant portion expressed undecided or negative opinions on this matter. The results of the thematic analysis reveal that the inadequacy of the teaching practicum period, the lack of practical application, and the limited number of courses focused on teaching practice are the main factors influencing this perception.

However, students' attitudes toward professional development were found to be at a high level (M=28.02; SS=2.211; item mean=2.80). Participants considered peer collaboration, use of academic resources, feedback processes, and in-service training activities to be important for professional development.

The study findings indicate that ELL students have strong motivation towards the teaching profession, but this motivation is not supported by sufficient pedagogical preparation and practical experience. While students possess strong subject matter knowledge, their limited pedagogical competence creates a significant

gap in their transition to the teaching profession. This situation reveals a mismatch between students' desires for the profession and their level of readiness.

Based on these findings, it is recommended that pedagogical and practice-based content be increased in ELL programs for students aiming for the teaching profession. In particular, increasing microteaching practices, classroom teaching experiences, and teaching practicum duration can strengthen students' professional readiness. Furthermore, making pedagogical training processes more practice-oriented is important. In addition, it is recommended that students be informed about career options outside of teaching and that their awareness of different professional orientations be increased. Future studies conducted with larger samples from different universities will increase the generalizability of the findings.

Keywords: English Language and Literature, English Language Teaching, Teaching Profession, English Language Teacher, Attitude, Teaching Readiness.

الملخص المنظَّم:

نحو مهنة التدريس، وتصوراتهم (ELL) يتمثل الهدف الرئيس لهذه الدراسة في الكشف عن اتجاهات طلبة اللغة الإنجليزية وآدابها بشأن استعدادهم لممارستها، وآرائهم حول مستوى مهاراتهم المهنية، وتقييماتهم لمدى إسهام تعليمهم الجامعي في مرحلة البكالوريوس في إعدادهم لهذه المهنة .وفي السياق التركي، على الرغم من أن إعداد معلمي اللغة الإنجليزية يجري إلى حدٍّ كبير من خلال برامج إعداد معلمي اللغة الإنجليزية، فمن المعروف أن خريجي أقسام اللغة الإنجليزية وآدابها يسلكون أيضًا مسار التدريس من خلال برامج التأهيل التربوي .غير أن برامج اللغة الإنجليزية وآدابها لا تركز بصورة مباشرة على إعداد المعلمين .ويستدعي هذا الوضع دراسة استعداد طلبة هذه البرامج لمهنة التدريس وتصوراتهم بشأن كفاءتهم المهنية .ومن ثم، يسعى الباحثون في هذه الدراسة إلى استقصاء اتجاهات طلبة اللغة الإنجليزية وآدابها وتصوراتهم تجاه مهنة التدريس، واستطلاع آرائهم بشأن جوانب القصور ومواطن القوة في برامجهم في سياق الإعداد لهذه المهنة .كما تهدف الدراسة إلى تحديد اتجاهات الطلبة وأفكارهم بشأن التنمية المهنية.

أُجريت هذه الدراسة باستخدام تصميم بحثي قائم على المنهج المختلط، يجمع بين تقنيات جمع البيانات الكمية والنوعية .وجُمعت البيانات الكمية من 130 طالبًا وطالبةً من طلبة السنة الثالثة والرابعة في مرحلة البكالوريوس بإحدى الجامعات الحكومية في تركيا، باستخدام ويتكون المقياس .(2013) Büyükyavuzو İnal استبانة الآراء بشأن التنمية المهنية والتعليم الجامعي في مرحلة البكالوريوس «التي طوّرها» ،من بُعدين فرعيين يشملان الأفكار المتعلقة بالتنمية المهنية وتقييمات التعليم الجامعي في مرحلة البكالوريوس .وبلغ معامل ثبات المقياس (KMO = 0.643) المحسوب باستخدام معامل ألفا كرونباخ، 0.704، كما جرى تأكيد صدقه البنائي باستخدام مؤشر كايزر–مايز–أولكين «من خلال الإحصاءات الوصفية واختبارات »ت ،SPSS 21 وحُللت البيانات الكمية باستخدام برنامج .(p < .001) واختبار بارتليت للكروية (ANOVA) وتحليل التباين.

أما البيانات النوعية، فجُمعت من خلال مقابلات شبه منظَّمة مع 69 مشاركًا متطوعًا من العينة نفسها .وطُرحت على المشاركين وتولّى .(2006) Clarkeو Braun ثمانية أسئلة مفتوحة خلال المقابلات، وحُللت البيانات باستخدام منهج التحليل الموضوعاتي الذي اقترحه باحثان مستقلان عملية الترميز، ونُظمت النتائج في موضوعات ورموز فرعية.

%تشير نتائج الدراسة إلى أن طلبة اللغة الإنجليزية وآدابها يتبنون، بوجه عام، اتجاهات إيجابية نحو مهنة التدريس؛ إذ تبيّن أن 79.2 من المشاركين يعتزمون العمل في التدريس بعد التخرج .ومع ذلك، جاءت تصورات الطلبة بشأن استعدادهم لمهنة التدريس عند مستوى متوسط ووفقًا للنتائج الكمية، كانت تقييمات الطلبة لتعليمهم الجامعي في مرحلة البكالوريوس متوسطة المستوى، بمتوسط حسابي بلغ 24.45، وانحراف معياري قدره 5.819، ومتوسط للبند بلغ 2.22 .وتدعم النتائج النوعية هذه النتيجة، إذ كشفت أن الغالبية العظمى من المشاركين يشعرون بأنهم مستعدون جزئيًا «لمهنة التدريس».

وجاءت تصورات الطلبة بشأن كفاءتهم المهنية عند مستوى متوسط كذلك .فعلى الرغم من أن المشاركين رأوا أنهم يمتلكون كفاءة كافية من حيث المعرفة التخصصية، فقد أفادوا بوجود أوجه قصور لديهم في طرائق التدريس، وإدارة الصف، والمهارات التربوية القائمة على الممارسة .ويشير ذلك إلى أن برنامج البكالوريوس يتسم ببنية قوية من الناحية النظرية، لكنها محدودة من الناحية التربوية .وقد برز في نتائج التحليل النوعي موضوع »معرفة نظرية راسخة مقابل كفاءة تربوية محدودة«، وتبيّن أن تطور الطلبة لغويًا كان أكثر تقدمًا من تطورهم تربويًا.

كما تبيّن أن تصورات الطلبة بشأن مدى إسهام تعليمهم الجامعي في إعدادهم لمهنة التدريس جاءت عند مستوى متوسط .فبينما يرى من المشاركين أن القسم يُعدّهم لهذه المهنة، عبّرت نسبة ملحوظة منهم عن عدم الحسم أو عن آراء سلبية في هذا الشأن .وتكشف نتائج 60% التحليل الموضوعاتي أن عدم كفاية مدة التدريب الميداني على التدريس، ونقص فرص التطبيق العملي، ومحدودية عدد المقررات التي تركز على الممارسة التدريسية، تمثل العوامل الرئيسة المؤثرة في هذا التصور.

في المقابل، جاءت اتجاهات الطلبة نحو التنمية المهنية عند مستوى مرتفع، بمتوسط حسابي بلغ 28.02، وانحراف معياري قدره ومتوسط للبند بلغ 2.80 .وعدّ المشاركون التعاون بين الأقران، والاستفادة من المصادر الأكاديمية، وعمليات التغذية الراجعة، وأنشطة ،2.211 التدريب أثناء الخدمة، عناصر مهمة للتنمية المهنية.

تشير نتائج الدراسة إلى أن طلبة اللغة الإنجليزية وآدابها يمتلكون دافعية قوية نحو مهنة التدريس، غير أن هذه الدافعية لا يدعمها إعداد تربوي وخبرة عملية كافيان .فعلى الرغم من امتلاك الطلبة معرفة تخصصية راسخة، فإن محدودية كفاءتهم التربوية تُحدث فجوة ملحوظة .في انتقالهم إلى ممارسة مهنة التدريس .ويكشف هذا الوضع عن عدم توافق بين رغبتهم في الالتحاق بالمهنة ومستوى استعدادهم لها

واستنادًا إلى هذه النتائج، توصي الدراسة بزيادة المحتوى التربوي والقائم على الممارسة في برامج اللغة الإنجليزية وآدابها للطلبة الذين يطمحون إلى الالتحاق بمهنة التدريس .ويمكن، على وجه الخصوص، أن يسهم التوسع في تطبيقات التدريس المصغّر، وإتاحة مزيد من خبرات التدريس الصفي، وإطالة مدة التدريب الميداني على التدريس، في تعزيز استعداد الطلبة المهني .كما تبرز أهمية توجيه عمليات التأهيل ،التربوي نحو مزيد من الممارسة العملية .وإضافةً إلى ذلك، توصي الدراسة بتعريف الطلبة بالخيارات المهنية المتاحة خارج مجال التدريس وتعزيز وعيهم بالمسارات المهنية المختلفة .ومن شأن الدراسات المستقبلية التي تُجرى على عينات أكبر من جامعات مختلفة أن تعزز قابلية .تعميم النتائج

الكلمات المفتاحية: اللغة الإنجليزية وآدابها، تعليم اللغة الإنجليزية، مهنة التدريس، معلّم اللغة الإنجليزية، الاتجاه، الاستعداد للتدريس.

Résumé Structuré:

L'objectif principal de cette étude est de mettre en évidence les attitudes des étudiants en langue et littérature anglaises (ELL) à l'égard de la profession enseignante, leurs perceptions de leur degré de préparation à cette profession, leurs opinions concernant leur niveau de compétences professionnelles, ainsi que leurs évaluations de la contribution de leur formation de premier cycle universitaire à leur préparation au métier d'enseignant. Dans le contexte turc, bien que la formation des enseignants d'anglais soit principalement assurée par des programmes spécifiquement consacrés à cette finalité, les diplômés en langue et littérature anglaises accèdent également à la profession enseignante après avoir suivi une formation pédagogique. Toutefois, les programmes de langue et littérature anglaises ne sont pas directement axés sur la formation des enseignants. Cette situation rend nécessaire l'examen du degré de préparation des étudiants de ces filières à la profession enseignante et de leurs perceptions de leur compétence professionnelle. Ainsi, cette étude vise à examiner leurs attitudes et leurs perceptions à l'égard de la profession enseignante, ainsi qu'à recueillir leurs points de vue sur les insuffisances et les atouts des programmes de langue et littérature anglaises au regard de cette profession. Elle vise également à déterminer leurs attitudes et leurs conceptions concernant le développement professionnel.

Cette recherche repose sur un devis méthodologique mixte combinant des techniques quantitatives et qualitatives de collecte des données. Les données quantitatives ont été recueillies auprès de 130 étudiants de troisième et de quatrième année de premier cycle dans une université publique en Turquie, au moyen du « Questionnaire d'opinions sur le développement professionnel et la formation universitaire de premier cycle », élaboré par İnal et Büyükyavuz (2013). L'échelle comprend deux sous-dimensions portant respectivement sur les conceptions du développement professionnel et sur l'évaluation de la formation universitaire de premier cycle. Le coefficient de fidélité de l'échelle, calculé à l'aide de l'alpha de Cronbach, s'établit à 0,704, et sa validité de construit a été confirmée par l'indice de Kaiser–Meyer–Olkin (KMO = 0,643) et le test de sphéricité de Bartlett ($p < 0,001$). Les données quantitatives ont été analysées à l'aide du logiciel SPSS 21, en mobilisant des statistiques descriptives, des tests t et des analyses de variance (ANOVA).

Les données qualitatives ont été recueillies au moyen d'entretiens semi-directifs menés auprès de 69 participants volontaires issus du même échantillon. Huit questions ouvertes leur ont été posées au cours des entretiens, et les données ont été analysées selon la méthode d'analyse thématique proposée par Braun et Clarke (2006). Le codage a été réalisé par deux chercheurs indépendants, et les résultats ont été organisés en thèmes et en sous-codes.

Les résultats indiquent que les étudiants en langue et littérature anglaises présentent, dans l'ensemble, des attitudes positives à l'égard de la profession enseignante. Il a été établi que 79,2 % des participants envisagent de devenir enseignants après l'obtention de leur diplôme. Toutefois, leurs perceptions de leur degré de préparation à cette profession se situent à un niveau modéré. Selon les résultats quantitatifs, les évaluations que les étudiants portent sur leur formation universitaire de premier cycle sont également modérées ($M = 24,45$; écart-type = 5,819 ; moyenne par item = 2,22). Les résultats qualitatifs corroborent ce constat et montrent qu'une large majorité des participants se sentent « partiellement prêts » à exercer la profession enseignante.

Les perceptions des étudiants quant à leur compétence professionnelle se situent, elles aussi, à un niveau modéré. Bien que les participants se considèrent comme suffisamment compétents sur le plan des connaissances disciplinaires, ils déclarent présenter des lacunes en matière de méthodes d'enseignement, de

gestion de classe et de compétences pédagogiques fondées sur la pratique. Cette situation indique que le programme de premier cycle offre une formation solide sur le plan théorique, mais limitée sur le plan pédagogique. L'analyse qualitative a notamment fait ressortir le thème « connaissances théoriques solides, mais compétence pédagogique limitée », et a révélé que le développement des compétences linguistiques des étudiants était plus avancé que celui de leurs compétences pédagogiques.

Les perceptions des étudiants concernant la mesure dans laquelle leur formation universitaire de premier cycle les prépare à la profession enseignante se situent également à un niveau modéré. Si 60 % des participants estiment que leur département les prépare à cette profession, une proportion importante exprime une position indécise ou une opinion négative à ce sujet. Les résultats de l'analyse thématique révèlent que la durée insuffisante du stage d'enseignement, le manque de mise en pratique et le nombre limité de cours axés sur la pratique enseignante constituent les principaux facteurs qui influencent cette perception.

En revanche, les attitudes des étudiants à l'égard du développement professionnel se situent à un niveau élevé (M = 28,02 ; écart-type = 2,211 ; moyenne par item = 2,80). Les participants considèrent la collaboration entre pairs, l'utilisation de ressources académiques, les processus de rétroaction et les activités de formation continue en cours d'emploi comme des éléments importants du développement professionnel.

Les résultats de l'étude montrent que les étudiants en langue et littérature anglaises manifestent une forte motivation à l'égard de la profession enseignante, mais que cette motivation ne s'accompagne pas d'une préparation pédagogique et d'une expérience pratique suffisantes. Bien qu'ils disposent de connaissances disciplinaires solides, leurs compétences pédagogiques limitées créent un décalage important lors de leur transition vers la profession enseignante. Cette situation met en évidence une inadéquation entre leurs aspirations professionnelles et leur degré de préparation.

Au regard de ces résultats, il est recommandé de renforcer, au sein des programmes de langue et littérature anglaises, les contenus pédagogiques et les contenus axés sur la pratique destinés aux étudiants qui envisagent une carrière dans l'enseignement. En particulier, le développement des activités de microenseignement, la multiplication des expériences d'enseignement en classe et l'allongement de la durée des stages d'enseignement peuvent renforcer leur préparation professionnelle. Il importe également d'orienter davantage les dispositifs de formation pédagogique vers la pratique. En outre, il est recommandé d'informer les étudiants des possibilités de carrière en dehors de l'enseignement et de mieux les sensibiliser à la diversité des orientations professionnelles. Des recherches futures portant sur des échantillons plus larges provenant de différentes universités permettront d'accroître la généralisabilité des résultats.

Mots-clés: Langue et littérature anglaises, enseignement de l'anglais, profession enseignante, enseignant d'anglais, attitude, préparation à l'enseignement.

Resumen Estructurado:

El objetivo principal de este estudio es identificar las actitudes de los estudiantes de Lengua y Literatura Inglesas (ELL) hacia la profesión docente, sus percepciones sobre su preparación para ejercerla, sus opiniones acerca de su nivel de competencias profesionales y sus valoraciones sobre la medida en que su formación universitaria de grado los ha preparado para la docencia. En el contexto turco, aunque la formación del profesorado de inglés se desarrolla principalmente mediante programas específicos de formación docente, los titulados en Lengua y Literatura Inglesas también acceden a la profesión docente mediante una formación pedagógica complementaria. Sin embargo, los programas de Lengua y Literatura Inglesas no se orientan directamente a la formación del profesorado. Esta situación hace necesario examinar la preparación de sus estudiantes para la profesión docente y sus percepciones de competencia profesional. Por consiguiente, este estudio pretende indagar en las actitudes y percepciones de estos estudiantes respecto a la docencia, así como recabar sus opiniones sobre las carencias y fortalezas de los programas de Lengua y Literatura Inglesas en relación con dicha profesión. Asimismo, busca determinar sus actitudes y concepciones sobre el desarrollo profesional.

La investigación se llevó a cabo mediante un diseño de métodos mixtos que combinó técnicas cuantitativas y cualitativas de recogida de datos. Los datos cuantitativos se obtuvieron de 130 estudiantes de tercer y cuarto curso de grado de una universidad pública de Turquía, mediante el «Cuestionario de opiniones sobre el desarrollo profesional y la formación universitaria de grado», elaborado por İnal y Büyükyavuz (2013).

La escala consta de dos subdimensiones que abarcan las concepciones sobre el desarrollo profesional y las valoraciones de la formación universitaria de grado. El coeficiente de fiabilidad de la escala, calculado mediante el alfa de Cronbach, fue de 0,704, y su validez de constructo se confirmó mediante el índice de Kaiser–Meyer–Olkin (KMO = 0,643) y la prueba de esfericidad de Bartlett ($p < 0,001$). Los datos cuantitativos se analizaron con SPSS 21, utilizando estadísticos descriptivos, pruebas t y análisis de varianza (ANOVA).

Los datos cualitativos se recogieron mediante entrevistas semiestructuradas con 69 participantes voluntarios de la misma muestra. Durante las entrevistas se formularon ocho preguntas abiertas, y los datos se analizaron mediante el método de análisis temático propuesto por Braun y Clarke (2006). El proceso de codificación fue realizado por dos investigadores independientes, y los resultados se organizaron en temas y subcódigos.

Los resultados indican que los estudiantes de Lengua y Literatura Inglesas presentan, en general, actitudes positivas hacia la profesión docente. Se constató que el 79,2 % de los participantes tiene previsto ejercer como docente tras graduarse. No obstante, sus percepciones sobre su preparación para la profesión docente se situaron en un nivel moderado. Según los resultados cuantitativos, las valoraciones de los estudiantes sobre su formación universitaria de grado también se situaron en un nivel moderado (M = 24,45; desviación estándar = 5,819; media por ítem = 2,22). Los resultados cualitativos respaldan este hallazgo, al revelar que una amplia mayoría de los participantes se siente «parcialmente preparada» para ejercer la docencia.

Las percepciones de los estudiantes sobre su competencia profesional se situaron igualmente en un nivel moderado. Aunque los participantes se consideraron suficientemente competentes en cuanto a conocimientos disciplinares, señalaron carencias en métodos de enseñanza, gestión del aula y habilidades pedagógicas basadas en la práctica. Esta situación indica que el programa de grado ofrece una estructura sólida en el plano teórico, pero limitada en el pedagógico. En los resultados del análisis cualitativo destacó el tema «conocimientos teóricos sólidos, pero competencia pedagógica limitada», y se constató que el desarrollo lingüístico de los estudiantes era más avanzado que su desarrollo pedagógico.

Las percepciones de los estudiantes sobre la medida en que su formación universitaria de grado los prepara para la profesión docente también se situaron en un nivel moderado. Si bien el 60 % de los participantes considera que el departamento los prepara para ejercer la docencia, una proporción considerable manifestó indecisión u opiniones negativas al respecto. Los resultados del análisis temático revelan que la duración insuficiente de las prácticas docentes, la falta de aplicación práctica y el número limitado de asignaturas centradas en la práctica de la enseñanza constituyen los principales factores que influyen en esta percepción.

En cambio, las actitudes de los estudiantes hacia el desarrollo profesional se situaron en un nivel elevado (M = 28,02; desviación estándar = 2,211; media por ítem = 2,80). Los participantes consideraron que la colaboración entre pares, el uso de recursos académicos, los procesos de retroalimentación y las actividades de formación permanente del profesorado en ejercicio son importantes para el desarrollo profesional.

Los hallazgos del estudio indican que los estudiantes de Lengua y Literatura Inglesas muestran una fuerte motivación hacia la profesión docente, pero que esta no está respaldada por una preparación pedagógica ni una experiencia práctica suficientes. Aunque cuentan con conocimientos disciplinares sólidos, su limitada competencia pedagógica genera una brecha considerable en su transición hacia el ejercicio de la docencia. Esta situación pone de manifiesto un desajuste entre sus aspiraciones profesionales y su nivel de preparación.

A partir de estos hallazgos, se recomienda ampliar los contenidos pedagógicos y orientados a la práctica en los programas de Lengua y Literatura Inglesas para los estudiantes que aspiran a ejercer la docencia. En particular, incrementar las actividades de microenseñanza, las experiencias de enseñanza en el aula y la duración de las prácticas docentes puede fortalecer su preparación profesional. Asimismo, resulta importante dotar a los procesos de formación pedagógica de una mayor orientación práctica. Se recomienda, además, informar a los estudiantes sobre las opciones profesionales ajenas a la docencia y ampliar su conocimiento de las distintas trayectorias profesionales. La realización de estudios futuros con muestras más amplias procedentes de distintas universidades permitirá aumentar la generalizabilidad de los resultados.

Palabras clave: lengua y literatura inglesas, enseñanza del inglés, profesión docente, profesor de inglés, actitud, preparación para la docencia.

结构式摘要：

本研究旨在揭示英语语言文学专业（English Language and Literature，ELL）**学生**对教师职业的态度、对自身从教准备程度的感知、对自身专业技能水平的看法，以及对本科教育在多大程度上为其从事教师职业做好准备的评价。在土耳其，英语教师培养主要通过英语师范教育项目开展，但英语语言文学专业毕业生也可通过接受教育教学培训进入教师职业。然而，英语语言文学专业并不直接以教师培养为核心目标。因此，有必要考察该专业学生的从教准备程度及其对自身专业胜任力的感知。基于此，本研究旨在探究英语语言文学专业学生对教师职业的态度与感知，并收集其对本专业培养方案在教师职业准备方面所具有的优势与不足的看法。此外，本研究还旨在明确学生对专业发展的态度与认识。

本研究采用混合研究设计，结合定量与定性数据收集方法。定量数据来自土耳其一所公立大学的130**名本科三、四年**级学生，研究工具为İnal**和**Büyükyavuz（2013）编制的“专业发展与本科教育意见问卷”。该量表包含两个子维度，分别涉及对专业发展的认识和对本科教育的评价。量表的Cronbach’s α**信度系数**为0.704，**其**结构效度通过Kaiser–Meyer–Olkin检验（KMO = 0.643）**和**Bartlett**球形**检验（$p < .001$）**得到确**认。定量数据使用SPSS 21进行分析，具体采用描述性统计、t检验和方差分析（ANOVA）。

定性数据通过对同一样本中的69**名自愿参与者开展半**结构式访谈收集。访谈共设置八个开放式问题，并采用Braun**和**Clarke（2006）**提出的主**题分析法对数据进行分析。编码工作由两名研究者独立完成，研究结果按主题与子编码进行组织。

研究结果表明，英语语言文学专业学生总体上对教师职业持积极态度。79.2%**的参与者**计划在毕业后从事教师工作。然而，学生对自身从教准备程度的感知处于中等水平。定量结果显示，学生对本科教育的评价处于中等水平（均值 = 24.45；标准差 = 5.819；**条目均**值 = 2.22）。**定性**结果支持这一发现，表明绝大多数参与者认为自己仅为从事教师职业做好了“**部分准**备”。

学生对自身专业胜任力的感知同样处于中等水平。尽管参与者认为自己在学科知识方面具备足够的胜任力，但也指出自身在教学方法、课堂管理以及基于实践的教育教学技能方面存在不足。这表明，该本科培养方案在理论层面具有较强优势，但在教育教学层面仍存在局限。定性分析中，“**理**论知识扎实，但教育教学胜任力有限”这一主题尤为突出，且研究发现，学生的语言能力发展领先于其教育教学能力发展。

学生对本科教育在多大程度上为其从事教师职业做好准备的评价也处于中等水平。虽然60%**的参与者**认为所在系能够帮助其为教师职业做好准备，但仍有相当一部分参与者对此持不确定或否定态度。主题分析结果表明，教育实习时间不足、缺乏实际应用以及侧重教学实践的课程数量有限，是影响这一感知的主要因素。

相比之下，**学生**对专业发展的态度处于较高水平（均值 = 28.02；标准差 = 2.211；**条目均**值 = 2.80）。**参与者**认为，同伴协作、学术资源利用、反馈过程以及在职培训活动对专业发展具有重要意义。

研究结果表明，英语语言文学专业学生具有较强的从教动机，但这一动机尚未得到充分的教育教学准备和实践经验的支持。尽管学生具备扎实的学科知识，其有限的教育教学胜任力仍在向教师职业过渡的过程中形成了显著缺口。这一情况揭示了学生的从教意愿与实际准备程度之间的不匹配。

基于上述结果，建议英语语言文学专业针对有志于从事教师职业的学生，增加教育教学类及实践导向的培养内容。尤其是增加微格教学训练、课堂教学经历并延长教育实习时间，有助于增强学生的职业准备程度。此外，进一步强化教育教学培训过程的实践导向也十分重要。同时，建议向学生介绍教学以外的职业选择，并增进其对不同职业发展方向的认识。未来研究若能纳入来自不同大学的更大规模样本，将有助于提高研究结果的可推广性。

关键词： **英**语语言文学；英语教学；教师职业；英语教师；态度；从教准备度。

Структурированная Аннотация:

Основная цель настоящего исследования заключается в выявлении отношения студентов направления «Английский язык и литература» (English Language and Literature, ELL) к педагогической профессии, их представлений о собственной готовности к её осуществлению, оценок уровня своих профессиональных навыков, а также мнений о том, в какой степени обучение в бакалавриате подготовило их к преподавательской деятельности. В Турции подготовка учителей английского языка преимущественно осуществляется в рамках специализированных программ педагогического образования, однако выпускники направления «Английский язык и литература» также выбирают преподавательскую карьеру после прохождения педагогической подготовки. Вместе с тем программы данного направления непосредственно не ориентированы на подготовку учителей. Это обусловливает необходимость изучения готовности студентов к педагогической профессии и их представлений о собственной профессиональной компетентности. В связи с этим исследование направлено на выявление отношения студентов к педагогической профессии и их представлений о ней, а также на изучение их мнений о недостатках и сильных сторонах программ по английскому языку и литературе с точки зрения подготовки к преподавательской деятельности. Кроме того, исследование ставит целью определить отношение студентов к профессиональному развитию и их представления о нём.

Исследование выполнено с использованием смешанного исследовательского дизайна, сочетающего количественные и качественные методы сбора данных. Количественные данные были получены от 130 студентов третьего и четвёртого курсов бакалавриата одного из государственных университетов Турции с помощью «Опросника мнений о профессиональном развитии и обучении в бакалавриате», разработанного İnal и Büyükyavuz (2013). Шкала включает две субшкалы, охватывающие представления о профессиональном развитии и оценки обучения в бакалавриате. Коэффициент надёжности шкалы, рассчитанный с использованием альфы Кронбаха, составил 0,704; её конструктная валидность была подтверждена показателем Кайзера — Мейера — Олкина (KMO = 0,643) и критерием сферичности Бартлетта ($p < 0,001$). Количественные данные анализировались в программе SPSS 21 с применением описательной статистики, t-критериев и дисперсионного анализа (ANOVA).

Качественные данные были собраны посредством полуструктурированных интервью с 69 добровольными участниками из той же выборки. В ходе интервью участникам были заданы восемь открытых вопросов. Полученные данные анализировались с использованием метода тематического анализа, предложенного Braun и Clarke (2006). Кодирование осуществлялось двумя независимыми исследователями, а результаты были структурированы по темам и подкодам.

Результаты исследования показывают, что студенты направления «Английский язык и литература» в целом положительно относятся к педагогической профессии. Установлено, что 79,2 % участников планируют стать учителями после окончания университета. Вместе с тем субъективные

оценки готовности студентов к педагогической профессии соответствовали среднему уровню. Согласно количественным результатам, оценки студентами своего обучения в бакалавриате также находились на среднем уровне (M = 24,45; стандартное отклонение = 5,819; среднее значение по пунктам = 2,22). Качественные результаты подтверждают этот вывод: подавляющее большинство участников считают себя «частично готовыми» к педагогической профессии.

Оценки студентами собственной профессиональной компетентности также соответствовали среднему уровню. Хотя участники считали себя достаточно компетентными в области предметных знаний, они отмечали недостаточную подготовленность в вопросах методов преподавания, управления классом и практических педагогических навыков. Это свидетельствует о том, что программа бакалавриата обеспечивает сильную теоретическую подготовку, однако её возможности в области педагогической подготовки ограничены. В результатах качественного анализа выделилась тема «прочные теоретические знания при ограниченной педагогической компетентности». Было установлено, что развитие языковой компетентности студентов опережало развитие их педагогической компетентности.

Представления студентов о том, в какой степени обучение в бакалавриате готовит их к педагогической профессии, также соответствовали среднему уровню. Хотя 60 % участников считают, что отделение готовит их к преподавательской деятельности, значительная часть респондентов выразила неопределённую или отрицательную позицию по этому вопросу. Результаты тематического анализа показывают, что недостаточная продолжительность педагогической практики, нехватка возможностей для практического применения знаний и ограниченное количество учебных дисциплин, ориентированных на практику преподавания, являются основными факторами, формирующими такую оценку.

В то же время показатели отношения студентов к профессиональному развитию находились на высоком уровне (M = 28,02; стандартное отклонение = 2,211; среднее значение по пунктам = 2,80). Участники считали сотрудничество с коллегами, использование академических ресурсов, процессы обратной связи и мероприятия по повышению квалификации в период профессиональной деятельности важными составляющими профессионального развития.

Результаты исследования свидетельствуют о том, что студенты направления «Английский язык и литература» обладают выраженной мотивацией к педагогической профессии, однако эта мотивация не подкрепляется достаточной педагогической подготовкой и практическим опытом. Несмотря на прочные предметные знания, ограниченность педагогической компетентности студентов создаёт существенный разрыв при переходе к преподавательской деятельности. Такая ситуация указывает на несоответствие между стремлением студентов к педагогической профессии и уровнем их готовности к ней.

На основании полученных результатов рекомендуется увеличить объём педагогического и практико-ориентированного содержания в программах по английскому языку и литературе для студентов, намеревающихся заниматься преподавательской деятельностью. В частности, расширение практики микропреподавания, увеличение возможностей приобретения опыта преподавания в классе и продолжительности педагогической практики могут способствовать повышению профессиональной готовности студентов. Кроме того, важно усилить практическую направленность педагогической подготовки. Рекомендуется также информировать студентов о возможностях построения карьеры за пределами преподавания и повышать их осведомлённость о различных профессиональных траекториях. Проведение дальнейших исследований на более крупных выборках из разных университетов позволит повысить обобщаемость результатов.

Ключевые слова: английский язык и литература, преподавание английского языка, педагогическая профессия, учитель английского языка, отношение, готовность к преподавательской деятельности.

संरचित सार:

इस अध्ययन का मुख्य उद्देश्य अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य (English Language and Literature—ELL) के विद्यार्थियों की शिक्षण व्यवसाय के प्रति अभिवृत्तियों, इस व्यवसाय के लिए अपनी तत्परता संबंधी धारणाओं, अपने व्यावसायिक कौशल के स्तर के विषय में उनके विचारों तथा उनकी स्नातक शिक्षा ने उन्हें शिक्षण व्यवसाय के लिए किस सीमा तक तैयार किया है, इस संबंध में उनके मूल्यांकनों का अन्वेषण करना है। तुर्की के संदर्भ में, यद्यपि अंग्रेज़ी शिक्षकों की तैयारी मुख्यतः अंग्रेज़ी शिक्षक-शिक्षा कार्यक्रमों के माध्यम से होती है, तथापि अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य के स्नातक भी शिक्षाशास्त्रीय प्रशिक्षण प्राप्त करके शिक्षण व्यवसाय में प्रवेश करते हैं। हालाँकि, अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य के कार्यक्रम प्रत्यक्ष रूप से शिक्षक-शिक्षा पर केंद्रित नहीं हैं। यह स्थिति इन विद्यार्थियों की शिक्षण व्यवसाय के लिए तत्परता तथा अपनी व्यावसायिक सक्षमता के संबंध में उनकी धारणाओं की जाँच को आवश्यक बनाती है। अतः इस अध्ययन में शोधकर्ताओं का उद्देश्य शिक्षण व्यवसाय के प्रति विद्यार्थियों की अभिवृत्तियों और धारणाओं का अन्वेषण करना तथा इस व्यवसाय के संदर्भ में अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य के कार्यक्रमों की कमियों और सुदृढ़ पक्षों पर उनके विचार एकत्र करना है। इसके अतिरिक्त, अध्ययन का उद्देश्य व्यावसायिक विकास के प्रति विद्यार्थियों की अभिवृत्तियों और विचारों का निर्धारण करना भी है।

यह अनुसंधान मिश्रित-पद्धति शोध अभिकल्प के अंतर्गत संचालित किया गया, जिसमें मात्रात्मक और गुणात्मक आँकड़ा-संग्रह तकनीकों का संयोजन किया गया। मात्रात्मक आँकड़े तुर्की के एक राजकीय विश्वविद्यालय में स्नातक स्तर के तृतीय और चतुर्थ वर्ष में अध्ययनरत 130 विद्यार्थियों से प्राप्त किए गए। इसके लिए İnal और Büyükyavuz (2013) द्वारा विकसित "व्यावसायिक विकास एवं स्नातक शिक्षा संबंधी विचार प्रश्नावली" का उपयोग किया गया। इस मापनी में दो उप-आयाम हैं, जो व्यावसायिक विकास संबंधी विचारों तथा स्नातक शिक्षा के मूल्यांकन को समाहित करते हैं। क्रोनबाख अल्फा के आधार पर मापनी का विश्वसनीयता गुणांक 0.704 पाया गया, और इसकी संरचना वैधता की पुष्टि कैसर–मेयर–ओल्किन सूचकांक (KMO = 0.643) तथा बार्टलेट के गोलाकारिता परीक्षण ($p < .001$) द्वारा की गई। मात्रात्मक आँकड़ों का विश्लेषण SPSS 21 के माध्यम से किया गया, जिसमें वर्णनात्मक सांख्यिकी, t-परीक्षण और प्रसरण विश्लेषण (ANOVA) का उपयोग किया गया।

अध्ययन के गुणात्मक आँकड़े उसी प्रतिदर्श के 69 स्वैच्छिक प्रतिभागियों के साथ अर्ध-संरचित साक्षात्कारों के माध्यम से एकत्र किए गए। साक्षात्कारों के दौरान प्रतिभागियों से आठ मुक्तोत्तर प्रश्न पूछे गए, और प्राप्त आँकड़ों का विश्लेषण Braun और Clarke (2006) द्वारा प्रस्तावित विषयगत विश्लेषण पद्धति से किया गया। संकेतन की प्रक्रिया दो स्वतंत्र शोधकर्ताओं द्वारा संपन्न की गई, तथा निष्कर्षों को विषयों और उप-संकेतों के अंतर्गत व्यवस्थित किया गया।

अध्ययन के निष्कर्ष दर्शाते हैं कि अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य के विद्यार्थी सामान्यतः शिक्षण व्यवसाय के प्रति सकारात्मक अभिवृत्तियाँ रखते हैं। यह पाया गया कि 79.2% प्रतिभागी स्नातक उपाधि प्राप्त करने के बाद शिक्षक बनने की योजना रखते हैं। हालाँकि, शिक्षण व्यवसाय के लिए अपनी तत्परता के संबंध में विद्यार्थियों की धारणाएँ मध्यम स्तर पर पाई गईं। मात्रात्मक निष्कर्षों के अनुसार, विद्यार्थियों द्वारा अपनी स्नातक शिक्षा का मूल्यांकन मध्यम स्तर का था (माध्य = 24.45; मानक विचलन = 5.819; प्रति मद माध्य = 2.22)। गुणात्मक निष्कर्ष इस परिणाम का समर्थन करते हैं और दर्शाते हैं कि प्रतिभागियों का एक बड़ा बहुमत शिक्षण व्यवसाय के लिए स्वयं को "आंशिक रूप से तैयार" मानता है।

अपनी व्यावसायिक सक्षमता के संबंध में विद्यार्थियों की धारणाएँ भी मध्यम स्तर पर थीं। यद्यपि प्रतिभागियों ने विषयगत ज्ञान की दृष्टि से स्वयं को पर्याप्त रूप से सक्षम माना, तथापि उन्होंने शिक्षण विधियों, कक्षा प्रबंधन और अभ्यास-आधारित शिक्षाशास्त्रीय कौशलों में कमियों का उल्लेख किया। यह स्थिति इंगित करती है कि स्नातक कार्यक्रम की संरचना सैद्धांतिक दृष्टि से सुदृढ़ है, किंतु शिक्षाशास्त्रीय दृष्टि से सीमित है। गुणात्मक विश्लेषण के परिणामों में "सुदृढ़ सैद्धांतिक ज्ञान, किंतु सीमित शिक्षाशास्त्रीय सक्षमता" का विषय प्रमुख रूप से उभरा। साथ ही, यह पाया गया कि विद्यार्थियों का भाषायी विकास उनके शिक्षाशास्त्रीय विकास की तुलना में अधिक उन्नत था।

स्नातक शिक्षा उन्हें शिक्षण व्यवसाय के लिए किस सीमा तक तैयार करती है, इस संबंध में विद्यार्थियों की धारणाएँ भी मध्यम स्तर पर पाई गईं। जहाँ 60% प्रतिभागियों का मानना था कि उनका विभाग उन्हें शिक्षण व्यवसाय के लिए तैयार करता है, वहीं एक उल्लेखनीय अनुपात ने इस विषय पर अनिश्चितता अथवा नकारात्मक विचार व्यक्त किए। विषयगत विश्लेषण के परिणाम बताते हैं कि शिक्षण अभ्यास की अपर्याप्त अवधि, व्यावहारिक अनुप्रयोग का अभाव तथा शिक्षण अभ्यास पर केंद्रित पाठ्यक्रमों की सीमित संख्या इस धारणा को प्रभावित करने वाले प्रमुख कारक हैं।

इसके विपरीत, व्यावसायिक विकास के प्रति विद्यार्थियों की अभिवृत्तियाँ उच्च स्तर पर पाई गईं (माध्य = 28.02; मानक विचलन = 2.211; प्रति मद माध्य = 2.80)। प्रतिभागियों ने सहकर्मी सहयोग, अकादमिक संसाधनों के उपयोग, प्रतिपुष्टि प्रक्रियाओं और सेवाकालीन प्रशिक्षण गतिविधियों को व्यावसायिक विकास के लिए महत्त्वपूर्ण माना।

अध्ययन के निष्कर्ष इंगित करते हैं कि अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य के विद्यार्थियों में शिक्षण व्यवसाय के प्रति प्रबल अभिप्रेरणा है, किंतु इस अभिप्रेरणा को पर्याप्त शिक्षाशास्त्रीय तैयारी और व्यावहारिक अनुभव का समर्थन प्राप्त नहीं है। यद्यपि विद्यार्थियों के पास सुदृढ़ विषयगत ज्ञान है, उनकी सीमित शिक्षाशास्त्रीय सक्षमता शिक्षण व्यवसाय में प्रवेश के दौरान एक उल्लेखनीय अंतराल उत्पन्न करती है। यह स्थिति विद्यार्थियों की शिक्षण व्यवसाय में प्रवेश की आकांक्षाओं और उनकी तत्परता के स्तर के बीच असंगति को उजागर करती है।

इन निष्कर्षों के आधार पर अनुशंसा की जाती है कि शिक्षण व्यवसाय में प्रवेश की आकांक्षा रखने वाले विद्यार्थियों के लिए अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य के कार्यक्रमों में शिक्षाशास्त्रीय और अभ्यास-आधारित विषयवस्तु का विस्तार किया जाए। विशेष रूप से, सूक्ष्म-शिक्षण अभ्यासों और कक्षा-शिक्षण के अनुभवों को बढ़ाना तथा शिक्षण अभ्यास की अवधि का विस्तार करना विद्यार्थियों की व्यावसायिक तत्परता को सुदृढ़ कर सकता है। इसके अतिरिक्त, शिक्षाशास्त्रीय प्रशिक्षण प्रक्रियाओं को अधिक अभ्यासोन्मुख बनाना महत्त्वपूर्ण है। यह भी अनुशंसा की जाती है कि विद्यार्थियों को शिक्षण से इतर करियर विकल्पों की जानकारी दी जाए और विभिन्न व्यावसायिक दिशाओं के प्रति उनकी जागरूकता बढ़ाई जाए। विभिन्न विश्वविद्यालयों के बड़े प्रतिदर्शों पर किए जाने वाले भावी अध्ययन निष्कर्षों की सामान्यीकरणीयता को बढ़ाएँगे।

मुख्य शब्द: अंग्रेज़ी भाषा एवं साहित्य, अंग्रेज़ी भाषा शिक्षण, शिक्षण व्यवसाय, अंग्रेज़ी भाषा शिक्षक, अभिवृत्ति, शिक्षण तत्परता।

Yapılandırılmış Özet:

Bu çalışmanın temel amacı; İngiliz Dili ve Edebiyatı (İDE) öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını, mesleğe hazırbulunuşluk algılarını, mesleki beceri düzeylerine ilişkin görüşlerini ve lisans eğitimlerinin kendilerini öğretmenlik mesleğine ne ölçüde hazırladığına dair görüşlerini ortaya koymaktır. Türkiye bağlamında, İngilizce öğretmeni yetiştirme süreci büyük ölçüde İngilizce Öğretmenliği programları aracılığıyla yürütülse de, İngiliz Dili ve Edebiyatı (İDE) bölümü mezunlarının da pedagojik formasyon eğitimi alarak öğretmenlik mesleğine yöneldikleri bilinmektedir. Ancak İDE programları doğrudan öğretmen yetiştirmeye odaklı değildir. Bu durum, İDE öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine hazırbulunuşluklarını ve mesleki yeterlilik algılarını incelemeyi gerekli kılmaktadır. Bu nedenle araştırmacılar, bu çalışmada ELL öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve algılarını belirlemeyi ve öğretmenlik mesleği bağlamında ELL programlarının eksiklikleri ile güçlü yönlerine ilişkin görüşlerini toplamayı amaçlamaktadır. Ayrıca, bu çalışma, öğrencilerin mesleki gelişime yönelik tutum ve düşüncelerini belirlemeyi de amaçlamaktadır.

Bu araştırma, nicel ve nitel veri toplama tekniklerini birleştiren karma yöntemli bir araştırma deseni kullanılarak yürütülmüştür. Nicel veriler, Türkiye'deki bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 130 üçüncü ve dördüncü sınıf lisans öğrencisinden, İnal ve Büyükyavuz (2013) tarafından geliştirilen "Mesleki Gelişim ve Lisans Eğitimine İlişkin Görüşler Anketi" kullanılarak elde edilmiştir. Ölçek; mesleki gelişime dair düşünceleri ve lisans eğitimine yönelik değerlendirmeleri kapsayan iki alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı Cronbach's alpha = 0,704 olarak hesaplanmış; yapı geçerliği ise KMO (0,643) ve Bartlett Küresellik Testi ($p < 0,001$) ile doğrulanmıştır. Nicel verilerin analizinde SPSS 21 kullanılmış; betimsel istatistikler, t-testleri ve ANOVA analizleri gerçekleştirilmiştir.

Çalışmaya ait nitel veriler, aynı örneklem grubundan 69 gönüllü katılımcıyla gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Görüşmeler sırasında katılımcılara sekiz açık uçlu soru yöneltilmiş ve veriler, Braun ve Clarke (2006) tarafından önerilen tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Kodlama süreci iki bağımsız araştırmacı tarafından yürütülmüş; elde edilen bulgular ise temalar ve alt kodlar şeklinde yapılandırılmıştır.

Araştırma bulguları, İngiliz Dili ve Edebiyatı (İDE) öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik olarak olumlu tutumlar sergilediğini göstermektedir. Katılımcıların %79,2'sinin mezuniyetten sonra öğretmen olmayı planladığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine hazır olma konusundaki algılarının orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Nicel bulgulara göre, öğrencilerin lisans eğitimlerine ilişkin

değerlendirmeleri orta düzeydedir (M=24,45; SS=5,819; madde ortalaması=2,22). Nitel bulgular da bu sonucu desteklemekte ve katılımcıların büyük çoğunluğunun kendilerini öğretmenlik mesleğine "kısmen hazır" hissettiklerini ortaya koymaktadır.

Öğrencilerin mesleki yeterlilik algıları da benzer şekilde orta düzeydedir. Katılımcılar, alan bilgisi açısından kendilerini yeterli görseler de öğretim yöntemleri, sınıf yönetimi ve uygulamaya dayalı pedagojik beceriler konusunda eksiklikler yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu durum, lisans programının teorik açıdan güçlü ancak pedagojik açıdan sınırlı bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Nitel analiz sonuçlarında "güçlü teorik bilgi ancak sınırlı pedagojik yeterlilik" teması öne çıkmış ve öğrencilerin dilsel gelişimlerinin pedagojik gelişimlerine kıyasla daha ileri düzeyde olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin, lisans eğitimlerinin kendilerini öğretmenlik mesleğine ne ölçüde hazırladığına ilişkin algılarının da orta düzeyde olduğu görülmektedir. Katılımcıların %60'ı bölümlerinin kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırladığına inansa da, önemli bir kısmı bu konuda kararsız veya olumsuz görüşler belirtmiştir. Tematik analiz sonuçları; staj süresinin yetersizliği, uygulama eksikliği ve öğretmenlik uygulamasına odaklanan derslerin sayısının sınırlı olması gibi unsurların, bu algıyı etkileyen temel faktörler olduğunu ortaya koymaktadır.

Bununla birlikte, öğrencilerin mesleki gelişime yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir (M=28,02; SS=2,211; madde ortalaması=2,80). Katılımcılar; akran iş birliği, akademik kaynakların kullanımı, geri bildirim süreçleri ve hizmet içi eğitim faaliyetlerini mesleki gelişim açısından önemli olarak değerlendirmişlerdir.

Araştırma bulguları, ELL öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik güçlü bir motivasyona sahip olduklarını, ancak bu motivasyonun yeterli pedagojik hazırlık ve uygulama deneyimiyle desteklenmediğini göstermektedir. Öğrenciler güçlü bir alan bilgisine sahip olsalar da, sınırlı pedagojik yetkinlikleri öğretmenlik mesleğine geçişte önemli bir boşluk yaratmaktadır. Bu durum, öğrencilerin mesleğe dair istekleri ile hazırbulunuşluk düzeyleri arasında bir uyumsuzluk olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu bulgular, öğretmenlik mesleğini hedefleyen öğrencilere yönelik ELL programlarında pedagojik ve uygulamaya dayalı içeriğin artırılmasının önemini ortaya koymaktadır. Özellikle mikro öğretim uygulamalarının, sınıf içi öğretim deneyimlerinin ve staj sürelerinin artırılması, öğrencilerin mesleki hazırlık düzeyini güçlendirebilir. Ayrıca, pedagojik eğitim süreçlerinin daha fazla uygulama odaklı hale getirilmesi de önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra, öğrencilerin öğretmenlik dışındaki kariyer seçenekleri hakkında bilgilendirilmesi ve farklı mesleki yönelimlere dair farkındalıklarının artırılması tavsiye edilmektedir. Farklı üniversitelerden daha geniş örneklemlerle yürütülecek gelecekteki çalışmalar, bulguların genellenebilirliğini artıracaktır.

Keywords: İngiliz Dili ve Edebiyatı, İngilizce Öğretmenliği, Öğretmenlik Mesleği, İngilizce Öğretmeni, Tutum, Hazır bulunuşluk

www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

eISSN: 2667-5641

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

Exploring English Language and Literature Program Students' Readiness for the Teaching Profession

Introduction

Teachers are among the most important factors determining the quality of education systems. Teachers' professional perceptions and readiness influence both the education system itself and instructional processes. Consequently, education policies regard teacher training processes as a key focal point. It is not only the subject-matter knowledge of prospective teachers that affects instructional processes, but also their pedagogical competencies and professional readiness (Başal and Taner, 2003). Therefore, it is essential that prospective teachers be as well-trained and well-equipped as possible before entering the profession (Güven-Yıldırım and Köklükaya, 2017). Teachers who feel pedagogically competent and possess a high level of professional readiness inevitably perform better in instructional processes.

One of the fundamental purposes of teacher education is to equip prospective teachers with the skills necessary for the teaching profession, primarily general knowledge, subject-matter knowledge, and instructional skills (Demirel, 2012). Teachers who enter the profession with the requisite qualifications can conduct a more effective teaching process by developing self-efficacy in various areas, such as classroom management, developing content tailored to student needs, and managing stress in the classroom.

The initial steps toward teacher training in Turkey date back to the Tanzimat era of the Ottoman Empire, beginning with the establishment of the *Darülmuallimin-i Rüşdi* in 1848 (Bilir, 2011). French was the dominant foreign language in education during this period, whereas English was officially introduced into school curricula in the early 19th century following the British occupation. Programs specifically designed to train English teachers did not emerge until the 1930s. In the 1938-1939 academic year, a higher education institution offering a two-year foreign language teaching program was established through the collaboration of Istanbul University and the Ministry of National Education. Istanbul University also served as another institution for training foreign language teachers during this period; graduates of the university's Department of Philology were employed as foreign language teachers after completing the necessary pedagogical coursework (Solak, 2018). Subsequently, the number of institutions dedicated to training English teachers increased during the 1930s.

In Turkey today, the training of English language teachers is primarily conducted through undergraduate English Language Teaching (ELT) programs offered by state and foundation universities. As of the 2025 academic year, English Language Teaching programs admit students at a total of 73 universities—comprising 57 state and 16 foundation universities (including those in the TRNC) (YÖK Atlas, 2026). These programs are specifically designed to train English language teachers, and their curricula are structured accordingly. In addition to subject-specific courses, the

programs include pedagogical courses and "Teaching Experience" courses that span two academic semesters.

In addition, English Language and Literature programs—while not established specifically to train English teachers—are quite common across both state and foundation universities, with the vast majority of their graduates finding employment as English teachers. There are English Language and Literature programs accepting students at 90 state and foundation universities in Turkey (YÖK Atlas, 2026). Of these, 62 are state universities and 28 are foundation universities (including those in the TRNC). Although English Language and Literature programs include courses designed to develop literary thinking skills—such as English Literature, English Language and Culture, American Literature, and English Drama and Poetry—they also incorporate subjects like Language Teaching Methods and Language Acquisition in some instances, given that most graduates go on to work as English teachers. Furthermore, for this same reason, students in English Language and Literature programs are offered the opportunity to obtain pedagogical formation training. While students from these programs find employment in sectors such as advertising, tourism, and banking, as well as in institutions like publishing houses, embassies, and international companies, the majority pursue careers as English teachers in public and private educational institutions (Atasever Belli et al., 2024). As evidenced by this information, graduates from both English Language Teaching and English Language and Literature programs are employed as English teachers. However, while English Language Teaching programs focus on developing skills relevant to the teaching profession, English Language and Literature programs aim to equip students with knowledge and critical thinking skills in areas such as literature, language, and culture, rather than training teachers. This situation necessitates a discussion regarding the attitudes toward the teaching profession and the levels of pedagogical readiness of students enrolled in these programs.

A review of the literature reveals that almost all studies concerning the professional competencies, teaching self-efficacy, readiness, and perceptions of the teaching profession among prospective teachers focus on students enrolled in English Language Teaching programs within Faculties of Education. However, it should not be overlooked that a significant number of graduates from English Language and Literature programs also pursue a career in teaching after completing pedagogical formation training. In this regard, there is a very limited number of studies examining how English Language and Literature students evaluate their undergraduate education in terms of its role in preparing them for the teaching profession.

In this context, the study aims to examine the attitudes toward the teaching profession and the levels of readiness of students in the English Language and Literature program. Quantitative data were collected using a teaching attitude scale, while qualitative data were gathered through semi-structured interviews. The study's findings were derived by analyzing the collected data within a mixed-methods framework. The study is expected to shed light on the students' transition processes into the teaching profession by revealing their attitudes and readiness, contribute to the existing literature on these processes, and offer implications for teacher training policies.

Theoretical Framework

Since the majority of research on attitudes toward and readiness for the teaching profession has been conducted with students from English Language Teaching programs, the number of studies aiming to measure the beliefs, attitudes, and readiness of English Language and Literature students regarding the teaching profession is quite limited. Two recent studies examining the reasons why English Language and Literature students pursue the teaching profession, as well as their attitudes toward and readiness for the profession, have been conducted by Üstünbaş (2023) and Atasever Belli et al. (2024).

In the study conducted by Üstünbaş (2023), 220 students studying in the Department of English Language and Literature at a state university in Türkiye participated. The study sample

included students from all grade levels, including the preparatory program. Data were collected using a background information questionnaire—covering participants' demographic details, language self-efficacy, reasons for choosing their department, and attitudes toward the teaching profession—and a 23-item, 7-point Likert-type questionnaire. The study results revealed that the participants held positive perceptions of their own teaching skills and possessed a high sense of self-efficacy regarding the teaching profession. The findings concerning the participants' teaching skills and self-efficacy perceptions did not differ across grade levels. Furthermore, the participants indicated that the primary reason for choosing the Department of English Language and Literature was their interest in the courses and skills offered by the department. The vast majority of the participants expressed a desire to become teachers by completing the pedagogical formation certificate program.

Another study examining the interest and attitudes of English Language and Literature students toward the teaching profession is the one conducted by Atasever Belli et al. (2024). In this study, the researchers defined the population as 425 students enrolled in the Department of English Language and Literature, and 208 of these students participated in the study. The study employed a 32-item, 5-point Likert-type scale developed by the researchers, for which validity and reliability calculations had been performed. The results indicate that 85% of the participants aim to work as English teachers upon graduation. Furthermore, while the mean scores for statements regarding the participants' adjustment to their departments were quite high, the mean scores for statements expressing satisfaction with course content were relatively lower. Additionally, participants who aspired to become teachers demonstrated higher levels of satisfaction and performance compared to the other participants.

In the light of this information, this study aims to contribute to the literature, current educational policies, and curriculum development processes by examining the attitudes and readiness of English Language and Literature students regarding the teaching profession. In this context, the study seeks to investigate how prepared these students feel for the teaching profession, their beliefs regarding whether they possess the necessary knowledge and skills to become teachers, and their views on the extent to which their department prepares them for the profession.

Methodology

Aim of the Study

This study aims to examine the attitudes of students in the Department of English Language and Literature towards teaching English, their perceived readiness for the profession, whether they consider themselves adequately equipped for the teaching profession, and their views on the extent to which their department prepares them for this profession. In this context, the research questions of the study are as follows:

1. 1. What are the attitudes of English Language and Literature students toward the teaching profession?
2. 2. To what extent do English Language and Literature students feel prepared for the teaching profession?
3. 3. Do English Language and Literature students consider themselves to possess the necessary qualifications for the teaching profession?
4. 4. To what extent do English Language and Literature students believe their department prepares them for the teaching profession?
5. 5. What are the attitudes and views of English Language and Literature students regarding professional development?

Ethical requirements for this study were met by obtaining ethical approval from the Bingöl University Social and Human Sciences Research and Publication Ethics Committee (dated 29.05.2025, reference number 33117789/730.08/213628).

Research Design

This study was designed using a mixed-methods research approach. Mixed-methods research involves the combined use of quantitative and qualitative methods throughout the research process (Creswell & Plano Clark, 2007). Blending quantitative and qualitative methods facilitates a better understanding of research problems and questions (Creswell, 2008) and enables a more in-depth, holistic examination of research findings. Accordingly, both quantitative and qualitative data were collected from the participants. Quantitative data were gathered using the "Questionnaire on Views Regarding Professional Development and Undergraduate Education," developed by İnal and Büyükyavuz (2013), while qualitative data were obtained through semi-structured interviews. By employing a mixed-methods design, the researchers aimed to explore the relationship between the results derived from the quantitative and qualitative datasets, identify points of convergence and divergence between them, and ultimately achieve more reliable findings.

Population and Sample

The population of the study consists of students enrolled in English Language and Literature programs, while the sample comprises a total of 130 students from such a program at a state university. Third- and fourth-year students from the relevant program were included in the study to obtain more reliable and in-depth data regarding their readiness for the teaching profession. Demographic information concerning the participants is presented below:

Table 1. Findings Regarding the Demographic Features of the Participants

		n	%
Mode of Instruction	Regular	74	56,9
	Evening	56	43,1
Grade Level	3rd Grade	68	52,3
	4th Grade	62	47,7
Gender	Female	115	88,5
	Male	15	11,5
Age	19-29	122	93,8
	30-39	8	6,2
Did you get an English Preparatory Class Education?	Yes	121	93,1
	No	9	6,9
Do you plan to pursue a career in teaching after you graduate?	Yes	103	79,2
	No	8	6,2
	Undecided	19	14,6
Do you think the program you are studying prepares you for the teaching profession?	Yes	78	60,0
	No	28	21,5
	Undecided	24	18,5
	Total	130	100

Table 1 presents findings regarding the demographic characteristics of the individuals participating in the study. A total of 130 participants were included in the research. An examination of the distribution of participants by their mode of instruction revealed that 56.9% (n=74) were enrolled in the regular education, while 43.1% (n=56) were in the evening education. Regarding the distribution by year of study, 52.3% (n=68) of the students were in their third year, and 47.7% (n=62) were in their fourth year. An analysis of the gender variable shows that the vast majority of participants were female; specifically, 88.5% (n=115) were female and 11.5% (n=15) were male. An examination of the age distribution indicates that the majority of students fell within the younger age group: 93.8% (n=122) were aged 19–29, and 6.2% (n=8) were aged 30–39.

An examination on whether the participants took English preparatory class revealed that 93.1% (n=121) of the students completed the preparatory the prepatory class, while 6.9% (n=9) did not. When asked whether they intend to pursue a teaching career upon graduation, 79.2% (n=103) of the participants indicated an intention to teach, 6.2% (n=8) stated they do not intend to teach, and 14.6% (n=19) were undecided. Finally, regarding their views on whether their academic program prepared them for the teaching profession, 60% (n=78) of the students believed the program provided such preparation, 21.5% (n=28) disagreed, and 18.5% (n=24) were undecided.

In this study, inclusion and exclusion criteria were used to determine the participants. Accordingly, third- and fourth-year students enrolled in the English Language and Literature program at a state university—who volunteered and fully completed the data collection instruments—were included in the study. First- and second-year students, non-volunteers, and those who completed the data collection instruments incompletely or incorrectly were excluded from the research.

Data Collection Process and Data Collection Instruments

The data collection process for this study consists of two stages: the collection of quantitative data and the collection of qualitative data. The quantitative data were obtained using the "Questionnaire on Views Regarding Professional Development and Undergraduate Education," developed by İnal and Büyükyavuz (2013), while the qualitative data were gathered through semi-structured interviews. The Questionnaire on Views Regarding Professional Development and Undergraduate Education (İnal & Büyükyavuz, 2013) is a 21-item, 3-point Likert-type scale. Permission to use the questionnaire was obtained from the respective researchers.

Validity and reliability analyses were conducted for the survey. To determine the internal consistency of the scale, the Cronbach's alpha coefficient was calculated, yielding a value of 0.704; thus, the scale is considered to have an acceptable level of reliability. Additionally, Exploratory Factor Analysis (EFA) was performed to assess the scale's construct validity. The Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure and Bartlett's Test of Sphericity were applied to evaluate the dataset's suitability for factor analysis; the KMO value was found to be 0.643, indicating that the sample size was sufficient for the analysis. The result of Bartlett's Test of Sphericity was statistically significant ($\chi^2 = 557.28$, $p < .001$), demonstrating that there were significant relationships among the scale items warranting factor analysis.

The qualitative data for the study were collected through semi-structured interviews. Sixty-nine individuals from the existing sample volunteered to participate in these interviews. Participants were asked eight questions, and the input of two field experts was sought during the question development process. Additionally, a pilot study was conducted prior to the semi-structured interviews to gather feedback from participants regarding the clarity and comprehensibility of the questions, and necessary adjustments were made to some questions based on this feedback.

The semi-structured interviews with participants were conducted face-to-face and lasted between 15 and 20 minutes. The interviews were audio-recorded and subsequently transcribed by

the researcher for analysis. Although member checking was not employed in this study, measures were taken to enhance the reliability of the findings: interview questions were refined through a pilot study and expert review; interviews were transcribed; and the coding process was conducted independently by the researchers, with the resulting codes and themes subsequently discussed, reviewed, and agreed upon.

Furthermore, a formal data saturation criterion was not followed during the qualitative data collection process; instead, data adequacy was evaluated within the framework of "information power" (Malterud et al., 2016). The qualitative dataset was deemed to possess sufficient information power for thematic analysis due to the participants sharing the same context and similar characteristics, the limited scope of the research objective, the high number of participants involved in the data collection process, and the emergence of recurring patterns during the interviews.

Data Analysis

In the analysis process of the data collected in this study, a mixed-method approach was followed, and the quantitative and qualitative data were analyzed independently. Within the mixed-method framework, a convergent parallel design was used. In this type of design, the researcher collects quantitative and qualitative data separately and, during the analysis process, reveals the extent to which the two datasets converge and diverge (Creswell, 2014). In addition, this method provides an in-depth perspective on the points at which divergences between the datasets emerge.

The quantitative data of the study were analyzed using the SPSS 21 statistical package program. In this context, descriptive statistics (frequency, percentage, arithmetic mean, and standard deviation) related to the dataset were calculated. In addition, factor analysis was conducted to determine the construct validity of the scale.

Since the scale items were structured as a 3-point Likert type, certain threshold values were used in the interpretation of the arithmetic means. Accordingly, values between 1.00–1.66 were evaluated as low level, values between 1.67–2.33 as medium level, and values between 2.34–3.00 as high level.

The qualitative data of the study were analyzed using the thematic analysis approach of Braun and Clarke (2006). The coding process was carried out manually by the researchers, and the resulting codes and themes were discussed and reviewed among the researchers, and consensus was reached on the themes.

Within the context of this study, the use of the mixed-method approach provided the researchers with the opportunity to reveal both the complementary and the differing aspects of the quantitative and qualitative data. In this way, the data obtained were evaluated from a more holistic, in-depth, and multidimensional perspective compared to analyses based on a single type of data, thus contributing to the interpretive power of the study.

Findings

In this study, the findings were examined in two separate sections: demographic findings and scale findings. The demographic findings of the study are presented first below.

Demographic Findings of the Study

As part of the study, the demographic characteristics of the participants were examined comparatively. Accordingly, the scores obtained from the scales were first compared between daytime (first-shift) and evening (second-shift) students. In terms of thoughts on professional development, the mean score of daytime students was 28.27, whereas the mean score of evening students was 27.70. According to the results of the t-test, this difference was not statistically significant ($p = 0.144$). This indicates that the professional development perceptions of the two

groups were similar and that the type of instruction did not have a determining effect on these perceptions.

In terms of thoughts on undergraduate education, the mean score of daytime students was 24.22, while the mean score of evening students was 24.77. The t-test results again indicated that there was no statistically significant difference ($p = 0.594$). This finding shows that students' evaluations of their undergraduate education were similar regardless of the type of instruction.

When the participants' scale scores were compared according to grade level, the mean score of third-year students was 27.85, whereas the mean score of fourth-year students was 28.21 in terms of thoughts on professional development. According to the results of the t-test, this difference was not statistically significant ($p = 0.360$). This indicates that students' thoughts on professional development were similar regardless of grade level.

In terms of thoughts on undergraduate education, the mean score of third-year students was 23.34, whereas the mean score of fourth-year students was 25.68. The t-test results showed that this difference was statistically significant ($p = 0.021$). This finding indicates that fourth-year students had more positive thoughts about their undergraduate education than third-year students.

When the participants' scale scores were compared according to gender, the mean score of female students was 28.10, whereas the mean score of male students was 27.40 in terms of thoughts on professional development. According to the results of the t-test, this difference was not statistically significant ($p = 0.248$). This result indicates that the thoughts of female and male students regarding professional development were similar and that gender did not have a determining effect on these perceptions.

In terms of thoughts on undergraduate education, the mean score of female students was 24.30, whereas the mean score of male students was 25.60. According to the t-test results, this difference was also not statistically significant ($p = 0.419$). This finding indicates that gender did not affect students' thoughts on undergraduate education and that both genders evaluated the education program similarly.

The participants' scale scores were also compared according to age groups to investigate whether age created a significant difference in their level of readiness. In terms of thoughts on professional development, the mean score of students in the 19–29 age group was 27.98, whereas the mean score of students in the 30–39 age group was 28.63. The results of the t-test indicated that this difference was not statistically significant ($p = 0.429$). This finding shows that age group did not have a determining effect on thoughts regarding professional development.

In terms of thoughts on undergraduate education, the mean score of the 19–29 age group was 24.29, whereas the mean score of the 30–39 age group was 27.00. The t-test results indicated that this difference was not statistically significant ($p = 0.203$). This shows that the age difference did not significantly affect students' perceptions of undergraduate education and that both age groups evaluated the education program similarly.

The relationship between the participants' perceptions of the teaching profession and their intention to pursue teaching after graduation was also examined. In terms of thoughts on professional development, the mean score of students who intended to become teachers after graduation was 27.85, the mean score of those who did not intend to become teachers was 29.13, and the mean score of undecided students was 28.47. According to the results of the analysis of variance (ANOVA), there was no statistically significant difference among the groups ($F = 1.706$, $p = 0.186$).

In terms of thoughts on undergraduate education, the mean score of students who intended to become teachers was 24.54, the mean score of those who did not intend to become teachers was

23.75, and the mean score of undecided students was 24.26. The ANOVA results indicated that the difference among the groups was not statistically significant ($F = 0.080$, $p = 0.923$).

Finally, the scale scores of the preservice teachers were compared according to their opinions on whether the department they were studying in prepared them for the teaching profession. In terms of thoughts on professional development, the mean score of the participants who responded "yes" was 28.15, the mean score of those who responded "no" was 28.14, and the mean score of undecided students was 27.46. According to the results of the ANOVA, there was no statistically significant difference among the groups ($F = 0.959$, $p = 0.386$).

In terms of views on undergraduate education, however, a significant difference was observed. The mean score of the students who responded "yes" was 26.60, whereas the mean score of those who responded "no" was 20.36, and the mean score of undecided students was 22.25. The ANOVA results showed that this difference was statistically significant ($F = 17.568$, $p < 0.001$). According to the post hoc test results, participants who believed that their department prepared them for the teaching profession had more positive thoughts on undergraduate education than those who were undecided or those who believed that it did not prepare them for the profession.

Scale Findings

The quantitative data of the study were collected through the "Questionnaire on Opinions Regarding Professional Development and Undergraduate Education" developed by İnal and Büyükyavuz (2013), and the obtained data were analyzed using the SPSS program. The scale consists of two sub-dimensions: "preservice teachers' thoughts on professional development" and "preservice teachers' thoughts on the undergraduate education they received." The scale data were first analyzed in terms of the sub-dimensions, and the findings are presented below.

Table 2. Descriptive Statistics for Scale Scores

	n	Number of Items	Min.	Max.	Mean.	SD	Skewness	Kurtosis
Prospective Teachers' Views on Professional Development	130	10	20,00	30,00	28,02	2,21	-0,80	0,95
Prospective Teachers' Views on Their Undergraduate Education	130	11	11,00	33,00	24,45	5,82	-0,50	-0,55

Table 2 presents the descriptive statistics for the scale scores of the preservice teachers. Within the scope of the analysis, the minimum and maximum values, arithmetic mean, standard deviation, skewness, and kurtosis coefficients of the two sub-dimensions were examined.

When the findings related to the Thoughts on Professional Development sub-dimension were examined, it was observed that this sub-dimension consisted of 10 items and that 130 participants were included in the study. The minimum score obtained by the participants from this sub-dimension was 20.00, while the maximum score was 30.00. The arithmetic mean of the scale was 28.02, and the standard deviation was 2.21. This finding indicates that the preservice teachers' thoughts on professional development were generally above the moderate level. In order to evaluate the normality of the distribution, the skewness value was found to be -0.80 and the kurtosis value was found to be 0.95.

When the findings related to the sub-dimension of preservice teachers' thoughts on their undergraduate education were examined, it was observed that this sub-dimension consisted of 11 items. The minimum score obtained by the participants from this sub-dimension was 11.00, while the maximum score was 33.00. The arithmetic mean for this sub-dimension was calculated as 24.45, and the standard deviation was 5.82. This result indicates that the preservice teachers' views on their undergraduate education were at a moderate-to-high level. When the normality of the distribution was examined, the skewness value was found to be -0.50 and the kurtosis value was -0.55. Overall, it was observed that the skewness and kurtosis values of both sub-dimensions were within the ±1 range. This indicates that the data distribution was close to a normal distribution and that parametric statistical analyses could be applied.

After the items were examined within the framework of the sub-dimensions, the items in each sub-dimension were analyzed. First, the "Thoughts on Professional Development" sub-dimension was examined, and the analysis results are presented in Table 3.

Tablo 3. Responses to the Items of the Scale of Views Regarding Professional Development

Items	n	Min.	Max.	Mean.	SD
I consider postgraduate education necessary to improve myself professionally.	130	1,00	3,00	2,47	0,78
I think that regular in-service training courses will be beneficial for my professional development.	130	1,00	3,00	2,81	0,48
I think that having my more experienced colleagues observe my lessons and provide feedback will be beneficial for my professional development.	130	2,00	3,00	2,96	0,19
I believe that I will develop professionally by reviewing written sources (books, articles, journals, etc.) on the topics I need.	130	1,00	3,00	2,91	0,38
I think that a working group consisting of colleagues with whom I will share knowledge will contribute to my professional development.	130	1,00	3,00	2,92	0,37
Taking a central examination including professional innovations is important for my self-development.	130	1,00	3,00	2,69	0,61
I think that maintaining communication with the relevant department of universities in my field is important for my professional development.	130	1,00	3,00	2,84	0,48
It would be beneficial if the school administration supported me in attending a conference related to my field every year.	130	1,00	3,00	2,78	0,53
It would be beneficial for me to take courses from the relevant department of the university in order to improve myself in professional subjects.	130	1,00	3,00	2,84	0,46

I think that conducting research on the problems I encounter in the classroom and discussing the results with a group of colleagues will be beneficial for my professional development.	130	1,00	3,00	2,81	0,53
Mean	130	-	-	2,80	-

Table 3 presents the descriptive statistics of the responses given by preservice teachers to the items of the Scale of Views Regarding Professional Development. The scale consists of 10 items, and the minimum and maximum values, arithmetic means, and standard deviations of the 130 preservice teachers participating in the study were examined for each item. When the table is examined, it is seen that preservice teachers' views on professional development are generally positive and at a high level. The arithmetic means of the responses given to the items were found to range between 2.47 and 2.96. The arithmetic mean of the total score obtained from the scale was calculated as 28.02, and the standard deviation was calculated as 2.21. The item mean was 2.80. This result indicates that preservice teachers attach importance to professional development and generally have positive attitudes toward activities that support their professional development.

When examined on an item basis, the highest mean score was found for the statement "I think that having my more experienced colleagues observe my lessons and provide feedback will be beneficial for my professional development" ($\bar{x}$=2.96; SD=0.193). This finding indicates that preservice teachers consider the guidance and feedback of experienced colleagues highly important in the professional development process. Similarly, the items "I think that a working group consisting of colleagues with whom I will share knowledge will contribute to my professional development" ($\bar{x}$=2.92; SD=0.37) and "I believe that I will develop professionally by reviewing written sources on the topics I need" ($\bar{x}$=2.91; SD=0.38) also have high mean values. This situation indicates that preservice teachers consider professional collaboration, the use of academic resources, and continuous learning processes as important components of professional development.

It is also observed that preservice teachers' views on communicating with universities and receiving academic support are quite positive. The statements "I think that maintaining communication with the relevant department of universities in my field is important for my professional development" ($\bar{x}$=2.84; SD=0.48) and "It would be beneficial for me to take courses from the relevant department of the university in order to improve myself in professional subjects" ($\bar{x}$=2.84; SD=0.46) indicate that preservice teachers attach importance to university–school collaboration. In addition, their views regarding in-service training activities are also positive. The mean score of the item "I think that regular in-service training courses will be beneficial for my professional development" was determined as 2.81 (SD=0.48). Furthermore, it is observed that preservice teachers think that professional development can be achieved through conducting research on classroom problems and discussing the results with colleagues ($\bar{x}$=2.81; SD=0.53).

Although preservice teachers' views regarding practices such as attending conferences and taking central examinations within the scope of professional development are generally positive, they have relatively lower mean scores compared to other items. In particular, the item "I consider postgraduate education necessary to improve myself professionally" has a mean score of 2.47 (SD=0.78), which is the lowest mean score in the scale. This indicates that although preservice teachers consider postgraduate education important, they approach it relatively more cautiously compared to other professional development pathways. Overall, it can be stated that preservice teachers have positive attitudes toward professional development and consider especially colleague collaboration, experience sharing, benefiting from academic resources, and in-service training activities important in terms of professional development.

The other sub-dimension of the scale includes preservice teachers' views regarding the undergraduate education they received. The responses of the participants to the items in this dimension were analyzed, and the results are presented in Table 4.

Tablo 4. Responses to the Items of the Scale of Preservice Teachers' Views on Their Undergraduate Education

Maddeler	n	Min.	Max.	Mean.	SD
The undergraduate courses I received at the university are sufficient for me to work as an English teacher.	130	1,00	3,00	2,08	0,87
The English Language Teaching Methods course I took during my undergraduate education is sufficient.	130	1,00	3,00	2,25	0,89
The pedagogical formation courses I received at the university are sufficient.	130	1,00	3,00	1,88	0,91
I think that my university education prepares/prepared me well for school conditions.	130	1,00	3,00	2,27	0,82
My undergraduate education prepares/ prepared me well in terms of English speaking skills.	130	1,00	3,00	2,24	0,84
My undergraduate education prepares/ prepared me well in terms of English writing skills.	130	1,00	3,00	2,52	0,72
My undergraduate education prepares/ prepared me for teaching English at all levels.	130	1,00	3,00	2,35	0,80
The duration of the teaching practicum implemented during my undergraduate education is sufficient.	130	1,00	3,00	2,05	0,90
The undergraduate education I received prepares/prepared me well in terms of English reading skills.	130	1,00	3,00	2,55	0,75
My undergraduate education provides/ provided me with the necessary knowledge regarding test preparation.	130	1,00	3,00	2,12	0,89
My undergraduate education provides/ provided me with good training in English listening skills.	130	1,00	3,00	2,15	0,88
Overall Mean	130	-	-	2,22	-

Table 4 presents the descriptive statistics of the responses given by preservice teachers to the items of the Scale of Preservice Teachers' Views on Their Undergraduate Education. The scale consists of 11 items, and the minimum and maximum values, arithmetic means, and standard deviations for each item of the 130 preservice teachers participating in the study are presented in the table. When the table is examined, it is seen that preservice teachers' views regarding their undergraduate education are generally at a moderate level. The arithmetic means of the responses given to the scale items range between 1.88 and 2.55. The arithmetic mean of the total score obtained from the scale was calculated as 24.45, and the standard deviation was calculated as 5.82. The item mean was 2.22. This finding indicates that preservice teachers generally consider their undergraduate education to be adequate to a certain extent but do not perceive it as fully sufficient.

When the items are evaluated individually, the highest mean score is observed for the item "The undergraduate education I received prepares/prepared me well in terms of English reading skills" ($\bar{x}$=2.55; SD=0.75). This indicates that preservice teachers think that reading skills are supported better than other skills during their undergraduate education. In contrast, the item regarding the adequacy of pedagogical formation courses has the lowest mean score ($\bar{x}$=1.88; SD=0.90). This finding reveals that preservice teachers consider their pedagogical formation education insufficient and need additional support in this area. In the other items, it is observed that preservice teachers have a moderate level of perception of adequacy regarding areas such as improving English speaking and writing skills, the duration of teaching practicum applications, and test preparation. For example, the mean score for the adequacy of the practicum duration item was determined as 2.05 (SD=0.90), while the item regarding the contribution of undergraduate education to improving speaking skills was evaluated with a mean score of 2.24 (SD=0.84). Overall, it can be stated that preservice teachers have positive but limited perceptions of adequacy regarding the undergraduate education they received. It is considered that improvements should be made in the education process, particularly in the areas of pedagogical formation and the development of practical skills.

Thematic Analysis Findings

In addition to the quantitative data, qualitative data were also collected from the participants through semi-structured interviews. The demographic information of the participants involved in the semi-structured interviews is as follows:

A total of 69 students from the same university and program participated in the semi-structured interviews. Among these participants, 67 (97.1%) were fourth-year students, while only 2 (2.9%) were third-year students. Of the participants, 44 (63.8%) were daytime students, whereas 25 (36.2%) were evening students. When evaluated in terms of gender, 59 participants (85.5%) were female and 10 participants (14.5%) were male. Regarding the age distribution of the participants, 63 participants (91.3%) were in the 19–29 age range, 3 participants (4.3%) were in the 30–39 age range, and 3 participants (4.3%) were in the 40–49 age range. Among these participants, 65 (94.2%) had received English preparatory education, while 4 (5.8%) had not received preparatory education.

When asked whether they wanted to become teachers after graduation, 50 participants (72.5%) stated that they wanted to become teachers, 12 participants (17.4%) stated that they were undecided, and 7 participants (10.1%) stated that they did not want to become teachers.

The following questions were asked to the participants during the semi-structured interviews:

1. Did you prefer the Department of English Language and Literature with the aim of becoming a teacher?
2. Do you think that the department you are studying in trains you as a well-equipped teacher?
3. Do you feel ready for the teaching profession? In which aspects do you feel ready, and in which aspects do you not feel ready?
4. Do you believe that the pedagogical formation courses you have taken/are taking will be beneficial for your teaching career?
5. Which of your skills related to language teaching have been improved through your undergraduate education, and which skills have been improved less?
6. Do you think that the practicum training you received during your education was sufficient?
7. Do you consider pursuing postgraduate education (master's/doctoral degree)? Why?

8. What are your suggestions regarding how your department can better prepare you for the teaching profession?

The data obtained from the semi-structured interviews were analyzed using Braun and Clarke's (2006) thematic analysis method. A summary of the thematic analysis results is presented in Table 5 below.

Table 5. Thematic Analysis Findings

Theme	n	Sub-codes	Sample participant responses
Perception of Readiness	52	- Feeling partially ready - Lack of self-confidence - Need for experience - Not being ready to teach	"I feel partially ready, but I need to gain experience." "I have theoretical knowledge, but I think I have deficiencies in terms of practice."
Strong Theoretical Knowledge but Limited Pedagogical Competence	41	- Sufficient subject knowledge - Literature-focused education - Lack of teaching methods - Uncertainty regarding classroom management	"Our knowledge of literature is good, but we have not received enough training on how to teach it." "We are equipped in terms of theory, but teaching practice is insufficient."
Insufficiency of Practicum Experience	38	- Limited practicum duration - Lack of opportunity to actively teach lessons - Observation-based practicum - Lack of practice	"The practicum period was not sufficient; we could have had more practice." "We mostly observed, and there were few opportunities to actively teach lessons."
Contribution of Pedagogical Formation	34	- Learning teaching methods - Development of professional awareness - Acquisition of pedagogical knowledge - Supporting teaching skills	"Formation courses were beneficial in terms of teaching methods." "Pedagogical courses are necessary for teaching."
Language Development Stronger than Pedagogical Knowledge Development	46	- Improvement in vocabulary knowledge - Academic reading skills - Grammar development - Speaking skills - Distinction from teaching skills	"My vocabulary knowledge and reading skills improved." "I progressed in terms of language, but teaching skills are a different area."
Diversity in Career Orientation	29	- Teaching career goal - Desire for an academic career - Postgraduate study plans - Indecision	"I have always wanted to work for the Ministry of National Education." "I am considering pursuing a master's degree." "I am considering becoming an academician."
Expectation for a More Practice-Oriented Program	44	- Need for practical courses - Suggestions for micro-teaching - Increasing pedagogical content - Demand for more practicum opportunities	"There should be more practical courses." "Courses where we can practice teaching should be increased."

When the semi-structured interviews conducted with the participants were analyzed using Braun and Clarke's (2006) thematic analysis approach, seven themes were obtained. The most prominent of these was the readiness perception theme (n=52). Although a small number of

participants stated that they were ready for the teaching profession, participants generally expressed that they were not ready for the teaching profession, experienced a lack of self-confidence, and needed more experience.

Another prominent theme was that participants' language development was higher than their development of pedagogical knowledge (n=46). While almost all participants stated that their skills such as vocabulary, grammar, and reading had improved, they expressed that their pedagogical skills did not develop during their undergraduate education.

Another theme obtained as a result of the analysis and emphasized by the majority of participants was that the program should be more practice-oriented (n=44). Within this theme, almost all participants emphasized that the program should include more practical components, provide more opportunities for teaching practice, and that the duration of the teaching practicum was insufficient.

Similar to the previous themes, another theme obtained was that theoretical knowledge was strong, but pedagogical competence was limited (n=41). Participants largely stated that their theoretical knowledge developed very well throughout their education, while they remained weak in terms of pedagogical aspects.

The insufficiency of the teaching practicum experience was another theme obtained as a result of the analysis (n=38). Participants stated that the practicum training they received was insufficient, that the practicum periods were short, and that they could not engage in enough practice.

The contribution of pedagogical formation was also evaluated positively by the participants (n=34). Participants stated that they benefited from pedagogical formation courses in terms of learning teaching methods, developing professional awareness, and gaining teaching skills.

The final theme that emerged as a result of the thematic analysis was related to career diversity (n=29). Consistent with the demographic analyses, although the majority of participants stated that they intended to become teachers after graduation, there were also participants who stated that they wanted to pursue an academic career, continue their postgraduate education after graduation, or were undecided.

Discussion

This study aimed to examine the attitudes and readiness of students in the Department of English Language and Literature towards the teaching profession. In this context, 130 third- and fourth-year students studying in the Department of English Language and Literature at a state university participated in the study. A mixed-methods research design, which aims to synthesize quantitative and qualitative data and present the findings, was used in the study. The quantitative data of the study were obtained through the "Questionnaire on Opinions Regarding Professional Development and Undergraduate Education" developed by İnal and Büyükyavuz (2013), while the qualitative data were obtained through semi-structured interviews. When the results were examined, it was observed that the quantitative and qualitative findings largely overlapped, and that the qualitative findings were explanatory and supportive of the quantitative findings.

Attitudes Towards the Teaching Profession

First of all, it should be noted that the Departments of English Language and Literature in Türkiye are undergraduate programs that aim to train competent individuals in the relevant field, provide students with critical thinking skills along with literary and cultural depth, and prepare well-equipped individuals for literature and cultural studies. However, students enrolled in these programs can be employed as English teachers by acquiring pedagogical skills through pedagogical formation education. It is known that many students who enroll in these programs prefer these programs with the aim of being employed as English teachers (Üstünbaş, 2023; Atasever Belli et al., 2024).

Therefore, the attitudes, beliefs, and readiness of English Language and Literature students towards the teaching profession are crucial.

When the data of 130 participants studying in the third and fourth years were examined, it was observed that 79.2% (n=103) of the participants wanted to be employed as teachers after graduation. This result is consistent with other studies conducted on the employment goals of students in English Language and Literature programs; students mostly prefer ELL programs with the aim of being employed as teachers (Üstünbaş, 2023; Atasever Belli et al., 2024). Similarly, in the semi-structured interviews, the majority of participants stated that they want to be employed as English language teachers and mentioned the deficiencies of pedagogical formation education, the insufficient duration of formation education and classroom practices, and the need for more content and practice related to the teaching profession and the development of pedagogical skills. In the light of this information, it can be concluded that students' attitudes towards the teaching profession are positive.

Feeling Ready for the Teaching Profession

The extent to which participants felt ready for the profession was revealed through the analysis of their responses to the Scale of Preservice Teachers' Views on Their Undergraduate Education in the questionnaire and the data obtained from the semi-structured interviews. First, when the responses given to the relevant scale were examined, participants' views regarding their undergraduate education were generally at a moderate level (M=24.45; SD=5.819; item mean=2.22). The fact that item-based means ranged between 1.88 and 2.55 indicates that students evaluated their undergraduate education as neither completely insufficient nor completely sufficient.

When the results of the thematic analysis were examined, a significant number of participants (n=52) stated that they felt partially ready for the teaching profession, but they also reported experiencing a lack of self-confidence and mentioned lack of practical experience, pedagogical deficiencies, and not being ready to teach. In addition, the majority of participants (n=41) stated that they were theoretically competent but emphasized that their pedagogical competence was limited. When the scale responses and thematic analysis results are evaluated together, it can be stated that although participants demonstrate a certain level of readiness for the teaching profession, they do not feel fully ready.

Having the Necessary Qualifications

The research findings indicate that the perceptions of English Language and Literature students regarding having the necessary qualifications for the teaching profession are generally at a moderate level. When the quantitative data were examined, it was observed that the total score regarding students' views on their undergraduate education was at a moderate level (M=24.45; SD=5.819; item mean=2.22). Item-based means also ranged between 1.88 and 2.55, indicating that participants perceived their undergraduate education as having a moderate level of adequacy.

While the items "English reading skills" (item mean=2.55) and "English writing skills" (item mean=2.52) were considerably above the average, the lower mean scores of the items "I think that my university education prepares/prepared me well for school conditions" (item mean=2.27) and "The undergraduate courses I received at the university are sufficient for me to work as an English teacher" (item mean=2.08) indicate that students have hesitations regarding having the necessary qualifications for the teaching profession.

The thematic analysis results also support this finding. In the semi-structured interviews, a significant proportion of participants (n=41) stated that they were sufficient in terms of subject knowledge, while they expressed that their pedagogical competencies, such as teaching methods and practice, were limited. Similarly, the majority of participants (n=46) emphasized that the contribution of their undergraduate education to linguistic development, such as vocabulary and grammar, was

stronger than its contribution to pedagogical development. All these findings indicate that participants have a hesitant approach regarding possessing the necessary qualifications for the teaching profession.

Preparation of Undergraduate Education for the Teaching Profession

When the research findings are examined, it is observed that English Language and Literature students' perceptions regarding the extent to which the program they study prepares them for the teaching profession are generally at a moderate level. While 60% (n=78) of the participants stated that the program prepared them for the teaching profession, 21.5% (n=28) stated that it did not prepare them, and 18.5% (n=24) stated that they were undecided. Although only this data indicates that the majority of participants have a positive perception, the presence of a considerable number of students with negative perceptions and indecision is noteworthy. Based on this, it can be stated that students have uncertainties regarding whether the program they study prepares them for the teaching profession.

When the quantitative data were examined, it was also observed that the item scores regarding students' views on their undergraduate education remained at a moderate level (M=24.45; SD=5.819; item mean=2.22). It can be stated that this finding confirms that students' relevant perceptions are uncertain.

The thematic analysis results reveal the situation in more detail. In the semi-structured interviews, participants emphasized that although the program was theoretically strong, practice-based education was insufficient (n=41), stated that the practicum period was insufficient (n=38), and mentioned the contributions of pedagogical formation education (n=34). Similarly, participants stated that while their undergraduate education made strong contributions to their linguistic development, their pedagogical development did not improve at the same level (n=46). In addition, a large proportion of participants (n=44) highlighted issues such as making the program more practice-oriented, extending the practicum period, and increasing content related to classroom teaching.

When all these data are examined together, it can be stated that students think that the department they are studying in prepares them for the teaching profession to a certain extent; however, they emphasize that pedagogical and practice-oriented content should be increased and improved.

Attitudes and Views Regarding Professional Development

The findings obtained in the study show that participants' attitudes and thoughts regarding professional development are positive and at a high level. When the quantitative data were examined, it was observed that the total score of the professional development thoughts sub-dimension of the scale was high (M=28.02; SD=2.211; item mean=2.80). The fact that item-based means ranged between 2.47 and 2.96 confirms that students' perceptions regarding professional development activities are quite high.

In particular, participants placed importance on elements such as benefiting from colleagues' experiences (item mean=2.96), using academic resources (item mean=2.91), and working collaboratively with colleagues (item mean=2.92). The qualitative findings of the study also support this. According to the thematic analysis results, participants attach great importance to improving themselves in areas such as pedagogical development, teaching methods, and classroom management, as well as gaining practical experience.

When these results are evaluated together, it can be stated that students are open to and willing for professional development and demonstrate a high level of positive attitude toward activities that support their professional development.

Conclusion

This study aimed to examine the attitudes and readiness of English Language and Literature Department students towards the teaching profession, their perceptions of professional competence, and their views regarding the extent to which their undergraduate education prepares them for the teaching profession. In this regard, a mixed-methods research design was employed, and both quantitative and qualitative data were collected, with the results being derived through the synthesis of these data. Mixed methods research is an effective approach for revealing the aspects in which quantitative and qualitative data support each other as well as the aspects in which they differ, and for conducting an in-depth analysis. In this study, the mixed-methods research design was preferred in order to examine students' attitudes and perceptions in depth.

The findings obtained in the study indicate that students in the English Language and Literature program have highly positive perceptions regarding the teaching profession and that a large proportion of students choose the relevant program with the aim of being employed as teachers. This situation indicates that although ELL programs are not directly designed to train English teachers, students' career orientations are largely focused on teaching.

However, it was observed that students' levels of readiness for the teaching profession were at a moderate level. Quantitative findings show that students' views on their undergraduate education were at a moderate level, while qualitative data indicate that students feel partially prepared for the teaching profession and that their beliefs regarding possessing the competencies required for the profession are not highly developed. In this regard, students particularly emphasized experiencing a lack of self-confidence and pedagogical deficiencies.

Similarly, students' perceptions regarding the professional competence they possess for the teaching profession were also found to remain at a moderate level. Although participants considered themselves competent in terms of subject knowledge, they expressed deficiencies in practice-oriented pedagogical skills such as teaching methods and classroom management. This situation indicates that the program is theoretically very strong but provides limited opportunities for practical application.

Likewise, students' perceptions regarding the extent to which their undergraduate education prepares them for the teaching profession remained at a moderate level. While the majority of students stated that the department prepared them for the teaching profession, some students expressed negative views on this issue. Particularly, factors such as the limited duration of teaching practicum and the need for more classroom-based practice influenced students' perceptions.

When examined in terms of professional development, it was observed that students' attitudes towards professional development were highly positive. Students considered issues such as benefiting from professional experiences, collaborating with colleagues, and using academic resources in their professional development as valuable. This situation demonstrates that students are open to professional development, willing to learn and improve, and highly motivated regarding learning and teaching.

Considering all these findings, it can be stated that although ELL students have positive and strong attitudes towards the teaching profession, their readiness remains at a moderate level, students need more pedagogical knowledge and opportunities related to teaching and they have high motivation to benefit from these knowledge sources and opportunities. However, students' perceptions regarding having the necessary readiness and competence for the teaching profession remain lower compared to their motivation. This may result from factors such as limited opportunities provided for practical training, insufficient practicum periods, and restricted content aimed at developing teaching skills.

Pedagogical Implications

Considering the results obtained within the scope of the study, some suggestions can be provided. First of all, it should be taken into consideration that the study was conducted in an ELL program, which does not directly aim to train English teachers, but rather aims to educate individuals who have literary and cultural depth, developed critical thinking, analysis and synthesis skills, and who are equipped in the field of literature and cultural studies. However, considering that a considerable number of students wish to pursue the teaching profession, adding elective courses aimed at developing practical and teaching skills (micro-teaching, lesson planning, classroom management) alongside literature-based content courses may contribute to the development of students' teaching competencies.

Secondly, the pedagogical formation process and the practical dimension should be strengthened. Students who wish to develop teaching skills should be provided with more opportunities to actively participate in classroom teaching and practical activities, and the duration of pedagogical formation should be reconsidered, at least for students who intend to pursue the teaching profession.

Finally, ELL students should be informed about career opportunities they can pursue rather than teaching, and they should be provided with information about employment opportunities in different sectors such as translation, tourism, media, editing, and international relations. In this regard, collaborations with these sectors should be increased, seminars, career days, and meetings with sector representatives should be organized, and graduate-student interactions should be enhanced. Such activities will contribute to students' awareness of employment opportunities aligned with their interests and help them make suitable career choices.

Limitations and Recommendations

The fact that the study was conducted only with students enrolled in the ELL program at a single state university is considered a limitation that may restrict the generalizability of the findings. In this context, future studies should expand the sample to include different universities and programs, which would increase both the generalizability of the findings and the opportunity for comparative analyses, thereby providing a more comprehensive contribution to the field.

The fact that the data collected in the study were based on self-reports may have caused participant bias. Supporting the collected self-reports through observations would positively contribute to the reliability of the findings.

Finally, conducting experimental and quasi-experimental studies examining the effects of practical courses, pedagogical formation, and practicum processes within the context of English Language and Literature programs, as well as using longitudinal designs in research processes, would contribute to the literature.

www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

eISSN: 2667-5641

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Dair Hazır Bulunuşluğunun İncelenmesi

Giriş

Eğitim sistemlerinin niteliğini belirleyen en önemli unsurlardan birisi öğretmenlerdir. Öğretmenlerin mesleki algısı ve hazır bulunuşluğu, hem eğitim sisteminin kendisini hem de öğretim süreçlerini etkilemektedir. Bu yüzden, eğitime yönelik politikalar, öğretmen yetiştirme süreçlerini temel odak noktalarından birisi olarak kabul etmektedir. Öğretmen adaylarının yalnızca alan bilgisi değil, pedagojik yeterlilikleri ve mesleki hazırbulunuşlukları da öğretim süreçlerini etkilemektedir (Başal and Taner, 2003). Bu sebeple, öğretmen adaylarının mesleğe başlamadan önce mümkün olduğunca iyi yetişmiş ve donanımlı olmaları gerekmektedir (Güven-Yıldırım ve Köklükaya, 2017). Pedagojik olarak yeterli hisseden ve mesleğe yönelik hazır bulunuşluğu yüksek olan öğretmenlerin, öğretim süreçlerinde daha iyi performans göstermeleri kaçınılmazdır.

Öğretmen eğitiminin temel nedenlerinden birisi öğretmen adaylarına genel kültür, alan bilgisi, öğretim becerileri başlıca olmak üzere öğretmenlik mesleği için gerekli olan becerileri kazandırmaktır (Demirel, 2012). Gerekli donanıma sahip olarak mesleğe başlayan öğretmenler, sınıf yönetimi, öğrenci ihtiyaçlarına uygun içerik geliştirme, sınıfta stresi yönetme gibi birçok konuda öz yeterlik geliştirerek daha etkili bir öğretim süreci yürütübilmektedirler.

Türkiye'de öğretmen yetiştirmeye yönelik ilk adımlar Osmanlı İmparatorluğu Tanzimat dönemine kadar gitmekte olup 1848'de Darülmuallimin-i Rüşdi'nin açılışı ile atılmıştır (Bilir, 2011). Bu dönemde eğitimde egemen olan yabancı dil Fransızca olup, İngilizce'nin resmi anlamda okul programlarına girişi 19. yy başlarında İngiliz işgaliyle gerçekleşmiştir. İngilizce öğretmeni yetiştirmeye yönelik programların ortaya çıkışı ise 1930'lu yılları bulmuştur. 1938-1939 Akademik yılında, İstanbul Üniversitesi ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yabancı dil öğretmeye yönelik iki yıllık eğitimi öngören bir yüksekokul kurulmuştur. Aynı dönemde yabancı dil öğretmenleri yetiştiren bir diğer kurum ise İstanbul Üniversitesi'dir. İstanbul Üniversitesi Filoloji Departmanından mezun öğrenciler gerekli pedagojik dersleri aldıktan sonra yabancı dil öğretmenleri olarak istihdam edilmişlerdir (Solak, 2018). Daha sonra 1930'lu yıllarda, İngiliz Öğretmeni yetiştirmeye yönelik kurumların sayısı artışa geçmiştir.

Günümüzde Türkiye'de İngilizce öğretmenlerinin yetiştirilmesi, ağırlıklı olarak devlet ve vakıf üniversiteleri bünyesinde yürütülen İngilizce Öğretmenliği (İngiliz Dili Eğitimi) lisans programları aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. İngilizce Öğretmenliği programı 2025 Akademik yılı itibariyle, 57 Devlet ve 16 Vakıf Üniversitesi (KKTC dahil) olmak üzere toplam 73 üniversitede öğrenci kabul etmektedir (YÖK Atlas, 2026). İngilizce Öğretmenliği programları, doğrudan İngilizce öğretmeni yetiştirmeye yönelik olup müfredatları bu doğrultuda oluşturulmuştur. Bu programlarda, ilgili alan dersleri yanı sıra pedagojik dersler ve 2 akademik dönemi kapsayan Öğretmenlik Deneyimi dersleri mevcuttur.

Bunun yanı sıra, doğrudan İngilizce öğretmeni yetiştirmeye yönelik olarak kurulmuş olmasa bile, çıktılarının tamamına yakını İngilizce Öğretmeni olarak istihdam edilen İngiliz Dili ve Edebiyatı programları da devlet ve vakıf üniversitelerinde oldukça yaygındır. Türkiye'de 90 devlet ve vakıf üniversitesinde öğrenci kabul eden İngiliz Dili ve Edebiyatı programı mevcuttur (YÖK Atlas, 2026). Bunlardan 62'si Devlet Üniversitesi, 28'i ise Vakıf Üniversitesi'dir (KKTC dahil olmak üzere). İngiliz Dili ve Edebiyatı programları İngiliz Edebiyatı, İngiliz Dili ve Kültürü, Amerikan Edebiyatı, İngiliz Tiyatrosu ve Şiiri gibi edebi düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik alan dersleri içermekle beraber, mezunlarının ağırlıklı olarak İngilizce öğretmeni olarak istihdam edilmesi sebebiyle bazı programlarda Dil Öğretim Yöntemleri ve Dil Edinimi gibi dersleri de kapsamaktadır. Ayrıca, yine aynı sebeple, İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerine pedagojik formasyon imkanı sunulmaktadır. Program öğrencileri reklamcılık, turizm, bankacılık gibi alanlarda ve yayınevleri, elçilikler ve uluslar arası şirketler gibi kurum ve kuruluşlarda istihdam edilmekle birlikte, ağırlıklı olarak İngilizce Öğretmeni olarak kamu ve özel eğitim kurumlarında kariyer edinmektedir (Atasever Belli ve ark., 2024). Bu bilgilerden görüldüğü üzere, hem İngilizce Öğretmenliği hem de İngiliz Dili ve Edebiyatı programlarından mezun olan öğrenciler İngilizce öğretmeni olarak istihdam edilmektedir. Ancak İngilizce Öğretmenliği programları öğretmenlik mesleğine yönelik becerileri geliştirmeye odaklanırken, İngiliz Dili ve Edebiyatı programları öğretmen yetiştirmekten ziyade öğrencilere edebiyat, dil ve kültür gibi konularda bilgi birikimi ve eleştirel düşünme becerileri kazandırmayı hedeflemektedir. Bu durum, söz konusu programlarda öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve pedagojik hazırbulunuşluk düzeylerinin tartışılmasını gerekli kılmaktadır.

Alan yazın incelendiğinde, öğretmen adaylarının mesleki yeterlikleri, öğretmenlik öz-yeterliliği ve hazırbulunuşlukları ile öğretmenlik algılarına ilişkin çalışmaların hemen hemen hepsinin Eğitim Fakülteleri bünyesinde bulunan İngilizce Öğretmenliği programı öğrencilerini kapsadığı görülmektedir. Ancak İngiliz Dili ve Edebiyatı programı mezunlarının hatırı sayılır bir kısmının da pedagojik formasyon eğitimi aldıktan sonra öğretmenlik mesleğine yöneldiği göz ardı edilmemelidir. Bu anlamda, İDE öğrencilerinin lisans eğitimlerini öğretmenlik mesleğine hazırlayıcılık noktasında nasıl değerlendirdiğine yönelik çalışmaların sayısı oldukça kısıtlıdır.

Bu bağlamda, söz konusu çalışma İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını ve hazırbulunuşluk düzeylerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında nicel veriler öğretmenlik tutum ölçeği aracılığıyla, nitel veriler ise yarı yapılandırılmış görüşmeler yoluyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, karma yöntem yaklaşımı çerçevesinde analiz edilerek çalışmanın bulgularına ulaşılmıştır. Çalışmanın, İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine dair tutum ve hazır bulunuşlarını ortaya çıkararak öğrencilerin öğretmenlik mesleğine geçiş süreçlerine ışık tutması, bu süreçlere ilişkin mevcut literatüre katkıda bulunması ve öğretmen yetiştirme politikalarına yönelik çıkarımlar sunması beklenmektedir.

Kuramsal Çerçeve

Öğretmenlik mesleğine karşı tutum ve hazırbulunuşluk araştırmalarının büyük bir kısmı İngilizce Öğretmenliği programı öğrencileri ile gerçekleştirildiği için, İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik inanç, tutum ve hazırbulunuşluklarını ölçmeyi amaçlayan çalışmaların sayısı oldukça sınırlıdır. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelme nedenlerini, öğretmenlik mesleğine dair tutum ve hazırbulunuşluklarını inceleyen güncel iki çalışma Üstünbaş (2023) ve Atasever Belli ve ark. (2024) tarafından gerçekleştirilmiştir.

Üstünbaş (2023)'ın çalışmasında, Türkiye'de bir devlet üniversitesinde İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim görmekte olan 220 öğrenci yer almıştır. Çalışma örnekleminde hazırlık programı dahil olmak üzere her sınıf seviyesinden öğrenci bulunmaktadır. Çalışma verileri,

katılımcıların demografik bilgilerini, dil konusunda öz yeterliliklerini, öğrenim gördükleri bölümü seçme nedenlerini ve öğretmenlik mesleğine tutumlarını içeren arka plan bilgi anketi ile 7'li likert tipi 23 maddeden oluşan bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Çalışma sonuçları, katılımcıların kendi öğretme becerilerine yönelik algılarının olumlu olduğunu ve öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik algılarının da yüksek olduğunu ortaya çıkarmıştır. Katılımcıların öğretme becerilerine ve öz yeterlik algılarına yönelik sonuçlar sınıf düzeyleri arasında farklılık göstermemiştir. Bununla beraber, katılımcılar İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü tercih etmelerindeki ana nedeni bölüm tarafından sunulan ders ve becerilere ilgileri olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, pedagojik formasyon sertifika programına katılarak öğretmen olmak istediklerini dile getirmişlerdir.

İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı ilgi ve tutumlarını inceleyen bir diğer çalışma ise Atasever Belli ve ark. (2024) tarafından gerçekleştirilen çalışmadır. Bu çalışmada araştırmacılar evren olarak İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim görmekte olan 425 öğrenciyi göstermiş, bu öğrencilerden 208'i katılımcı olarak çalışmada yer almışlardır. Çalışmada araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve geçerlik ve güvenirlik hesaplamaları yapılmış olan 32 maddelik 5'li likert tipi bir ölçek kullanılmıştır. Bu çalışmadan ulaşılan sonuçlara göre, katılımcıların %85'i mezun olduğunda İngilizce öğretmeni olarak görev yapmayı hedeflemektedir. Bununla beraber, katılımcıların bölümlerine uyumuna yönelik ifadelerine yönelik ortalamalar oldukça yüksek iken; ders içeriklerinden memnuniyet belirten ifadelerin ortalamaları nispeten daha düşük çıkmıştır. Ayrıca, öğretmen olmak isteyen katılımcıların memnuniyet ve performans düzeyleri diğer katılımcılardan daha yüksek çıkmıştır.

Bu bilgiler ışığında, bu çalışma İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölüm öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine dair tutum ve hazır bulunuşluğunu inceleyerek alanyazına, mevcut eğitim politikalarına ve müfredat geliştirme süreçlerine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, bu çalışma, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin kendilerini öğretmenlik mesleğine ne kadar hazır hissettiğini, öğretmen olmak için yeterli bilgi ve beceriye sahip olup olmadıklarına dair inançlarını ve öğrenim görmekte oldukları bölümün kendilerini öğretmenlik mesleğine ne kadar hazırladığı konusundaki düşüncelerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem

Çalışmanın Amacı

Bu çalışma İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim görmekte olan öğrencilerin İngilizce öğretmenliğine karşı tutumlarını, mesleğe kendilerini ne kadar hazır hissettiklerini, öğretmenlik mesleği için yeterli donanıma sahip olup olmadıklarını ve öğrenim görmekte oldukları bölümün kendilerini öğretmenlik mesleğine ne kadar hazırladığı hususundaki düşüncelerini incelemeyi amaçlamıştır. Bu bağlamda çalışmanın araştırma soruları şöyledir:

6. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları nedir?
7. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencileri kendilerini öğretmenlik mesleğine ne kadar hazır hissetmektedirler?
8. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencileri öğretmenlik mesleği için gerekli donanıma sahip olduklarını düşünmekte midir?
9. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencileri, öğrenim gördükleri bölümün kendilerini öğretmenlik mesleğine ne kadar hazırladığını düşünmektedir?
10. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin mesleki gelişime ilişkin tutum ve düşünceleri nelerdir?

Bu çalışma için Bingöl Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan 29.05.2025 tarih ve 33117789/730.08/213628 sayı ile etik onay alınarak etik koşullar yerine getirilmiştir.

Araştırma Tasarımı

Bu çalışma, karma yöntem araştırma tasarımı olarak tasarlanmıştır. Karma yöntem araştırma tasarımı araştırma sürecinde nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin birlikte kullanılmasını kapsayan bir araştırma yöntemidir (Creswell ve Plano Clark, 2007). Nicel ve nitel araştırma yöntemlerinin harmanlanarak kullanılması, araştırma problemlerinin ve sorularının daha iyi anlaşılmasını (Creswell, 2008) ve araştırma bulgularının daha derinlemesine ve bütünsel incelenmesini sağlamaktadır. Bu doğrultuda katılımcılardan hem nicel hem de nitel veriler toplanmıştır. Çalışmanın nicel verileri İnal ve Büyükyavuz (2013) tarafından geliştirilen "Mesleki Gelişime ve Lisans Eğitimine Yönelik Görüş Anketi" aracılığıyla; nitel verileri ise yarı-yapılandırılmış görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Çalışmada araştırmacılar karma yöntem araştırma tasarımı kullanarak, nicel ve nitel veri setlerinden elde edilen sonuçların birbirleri ile ilişkisini ve her iki setin birbirini doğrulayan ve birbirinden ayrışan noktalarını ortaya çıkarmayı ve daha güvenilir sonuçlara ulaşabilmeyi hedeflemiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini İngiliz Dili ve Edebiyatı programında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluştururken, örneklemini bir devlet üniversitesinde öğrenim gören toplam 130 İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmaya, öğretmenlik mesleğine yönelik hazırbulunuşluk düzeyine ilişkin daha güvenilir ve derinlemesine veri elde edilebilmesi amacıyla ilgili programın üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri dâhil edilmiştir. Katılımcılara ilişkin demografik bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

		n	%
Öğretim Türü	I. Öğretim	74	56,9
	II. Öğretim	56	43,1
Sınıf Düzeyi	3. Sınıf	68	52,3
	4. Sınıf	62	47,7
Cinsiyet	Kadın	115	88,5
	Erkek	15	11,5
Yaş	19-29	122	93,8
	30-39	8	6,2
İngilizce Hazırlık Sınıfı Eğitimi Alma Durumu	Evet	121	93,1
	Hayır	9	6,9
Mezun olduğunuzda öğretmenlik yapmayı düşünüyor musunuz?	Evet	103	79,2
	Hayır	8	6,2
	Kararsızım	19	14,6
Okuduğunuz bölümün sizi öğretmenlik mesleğine hazırladığını düşünüyor musunuz?	Evet	78	60,0
	Hayır	28	21,5
	Kararsızım	24	18,5
	Toplam	130	100

Tablo 1'de araştırmaya katılan bireylerin demografik özelliklerine ilişkin bulgular sunulmaktadır. Araştırmaya toplam 130 katılımcı dâhil edilmiştir. Katılımcıların öğretim türüne göre dağılımları incelendiğinde, %56,9'unun (n=74) I. öğretim, %43,1'inin (n=56) ise II. öğretim programında öğrenim gördüğü belirlenmiştir. Katılımcıların sınıf düzeyine göre dağılımı değerlendirildiğinde, öğrencilerin %52,3'ünün (n=68) 3. sınıf, %47,7'sinin (n=62) ise 4. sınıf öğrencisi olduğu görülmektedir. Cinsiyet değişkeni incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun kadın olduğu görülmektedir. Buna göre öğrencilerin %88,5'i (n=115) kadın, %11,5'i (n=15) ise erkektir. Katılımcıların yaş dağılımı incelendiğinde öğrencilerin büyük bölümünün genç yaş grubunda yer aldığı görülmektedir. Buna göre katılımcıların %93,8'i (n=122) 19-29 yaş aralığında, %6,2'si (n=8) ise 30-39 yaş aralığındadır. Katılımcıların İngilizce hazırlık sınıfı eğitimi alma durumları incelendiğinde öğrencilerin %93,1'inin (n=121) hazırlık eğitimi aldığı, %6,9'unun (n=9) ise hazırlık eğitimi almadığı belirlenmiştir. Öğrencilere mezun olduklarında öğretmenlik yapmayı düşünüp düşünmedikleri sorulduğunda katılımcıların %79,2'sinin (n=103) öğretmenlik yapmayı düşündüğü, %6,2'sinin (n=8) öğretmenlik yapmayı düşünmediği ve %14,6'sının (n=19) ise bu konuda kararsız olduğu belirlenmiştir. Son olarak katılımcıların okudukları bölümün kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırlayıp hazırlamadığına ilişkin görüşleri incelendiğinde öğrencilerin %60'ının (n=78) bölümün kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırladığını düşündüğü, %21,5'inin (n=28) bu görüşe katılmadığı ve %18,5'inin (n=24) ise bu konuda kararsız olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada katılımcıların belirlenmesinde dâhil edilme ve dışlanma ölçütleri kullanılmıştır. Buna göre, bir devlet üniversitesinin İngiliz Dili ve Edebiyatı programında öğrenim gören üçüncü ve dördüncü sınıf, gönüllü ve veri toplama araçlarını eksiksiz dolduran öğrenciler çalışmaya dâhil edilmiştir. Birinci ve ikinci sınıf öğrencileri, gönüllü olmayanlar ve veri toplama araçlarını eksik/hatalı dolduranlar ise araştırma dışında bırakılmıştır.

Veri Toplama Süreci ve Veri Toplama Araçları

Bu çalışma için veri toplama süreci nicel verilerin toplanması ve nitel verilerin toplanması olarak iki aşamadan oluşmaktadır. Çalışmanın nicel verileri İnal ve Büyükyavuz (2013) tarafından geliştirilen "Mesleki Gelişime ve Lisans Eğitimine Yönelik Görüş Anketi" aracılığıyla; nitel verileri ise yarı-yapılandırılmış görüşmeler ile elde edilmiştir. Mesleki Gelişime ve Lisans Eğitimine Yönelik Görüş Anketi (İnal ve Büyükyavuz, 2013) 3'lü likert tipi 21 maddeden oluşan bir ankettir. İlgili anketin kullanım izni ilgili araştırmacılardan alınmıştır.

Anketin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları hesaplanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek için Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış ve Cronbach Alpha değeri 0.704 olarak tespit edilmiştir. Buna göre, ölçek kabul edilebilir düzeyde güvenilir kabul edilmektedir. Ayrıca ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Veri setinin faktör analizine uygunluğunu ölçmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Küresellik Testi uygulanmış ve KMO değeri 0.643 olarak bulunmuştur. Bu değer, örneklem büyüklüğünün faktör analizi için yeterli olduğunu göstermektedir. Bartlett Küresellik Testi sonucu ise anlamlı bulunmuştur ($\chi^2 = 557.28$, $p < .001$). Bu değer, ölçek maddeleri arasında faktör analizi yapılmasını gerektirecek düzeyde anlamlı ilişkiler bulunduğunu göstermektedir.

Çalışmanın nitel verileri ise yarı-yapılandırılmış görüşmeler aracılığı ile toplanmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşmelere mevcut örneklemden gönüllü olan 69 kişi katılmıştır. Bu görüşmelerde katılımcılara 8 soru sorulmuş olup, soruların hazırlanma sürecinde alan uzmanı iki öğretim üyesinden görüş alınmıştır. Ayrıca, yarı yapılandırılmış görüşmeler öncesinde pilot çalışma yapılarak soruların anlaşılırlığı ve açıklığı ile ilgili katılımcılardan geri dönüşler toplanarak bu geri dönüşler doğrultusunda bazı sorularda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Katılımcılarla gerçekleştirilen yarı-yapılandırılmış görüşmeler yüzyüze gerçekleştirilmiş olup, görüşmeler 15-20 dakika aralığında sürmüştür. Görüşmeler sesli olarak kaydedilip daha sonra analiz edilmek üzere araştırmacı tarafından yazıya dökülmüştür. Bu çalışmada katılımcı doğrulaması

(member checking) uygulanmamış olmakla birlikte, bulguların güvenirliğini artırmak amacıyla görüşme soruları pilot çalışma yoluyla düzenlenmiş, uzman görüşü alınmış, görüşmeler yazıya geçirilmiş ve kodlama süreci araştırmacılar tarafından bağımsız olarak yürütülerek ortaya çıkan kod ve temalar araştırmacılar tarafından tartışılarak gözden geçirilmiş ve uzlaşı sağlanmıştır.

Bununla beraber, nitel veri toplama sürecinde formal bir veri doygunluğu (saturation) ölçütü izlenmemiş, veri yeterliliği bilgi gücü (information power) bağlamında değerlendirilmiştir (Malterud et al., 2016). Katılımcıların aynı bağlamdan ve benzer özelliklere sahip olması, araştırma amacının kapsamının sınırlı olması, nitel veri toplama sürecine katılan katılımcı sayısının yüksek olması ve görüşmeler sırasında benzer örüntülerin tekrar etmeye başlaması nedeniyle nitel veri setinin tematik analiz için yeterli bilgi gücüne sahip olduğu değerlendirilmiştir.

Verilerin Analiz Süreci

Bu çalışmada toplanan verilerin analiz sürecinde karma yöntem takip edilmiş ve nicel ve nitel veriler bağımsız olarak analiz edilmiştir. Karma yöntem veri analizi sürecinde karma yöntem çerçevesinde yakınsak paralel tasarım kullanılmıştır. Bu tasarım türünde, araştırmacı nicel ve nitel verileri ayrı ayrı toplayarak, analiz sürecinde her iki veri setinin birbiri ile ne kadar örtüştüğünü ve ne kadar ayrıştığını ortaya çıkarır (Creswell, 2014). Ayrıca, bu yöntem veri setleri arasında ortaya çıkan ayrışmaların hangi noktalarda ortaya çıktığı ile ilgili derinlemesine bir bakış açısı da sunar. Çalışmanın nicel verileri SPSS 21 istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Bu bağlamda veri setine ilişkin betimsel istatistikler (frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma) hesaplanmıştır. Ayrıca ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek amacıyla faktör analizi hesaplamaları da yapılmıştır.

Ölçek maddeleri 3'lü Likert tipi olarak yapılandırılmış olduğundan, aritmetik ortalamaların yorumlanmasında belirli eşik değerler esas alınmıştır. Buna göre 1,00–1,66 arası düşük düzey, 1,67–2,33 arası orta düzey ve 2,34–3,00 arası yüksek düzey olarak değerlendirilmiştir.

Çalışmanın nitel verileri ise Braun ve Clarke (2006)'ın tematik analiz yaklaşımı ile analiz edilmiştir. Kodlama süreci araştırmacılar tarafından manuel olarak yürütülmüş, ortaya çıkan kod ve temalar araştırmacılar arasında tartışılarak gözden geçirilmiş ve temalar üzerinde uzlaşı sağlanmıştır.

Bu çalışma bağlamında karma yöntem yaklaşımının kullanılması, araştırmacılara nicel ve nitel verilerin hem birbirini tamamlayan hem de farklılaşan yönlerini ortaya koyma imkânı sunmuştur. Bu sayede elde edilen veriler, tek bir veri türüne dayalı analizlere kıyasla daha bütüncül, derinlemesine ve çok boyutlu bir bakış açısıyla değerlendirilerek araştırmanın yorum gücüne katkı sağlamıştır.

Bulgular

Bu çalışmada bulgular demografik bulgular ve ölçek bulguları olarak iki ayrı kısımda incelenmiştir. Aşağıda ilk olarak araştırmanın demografik bulgularına yer verilecektir.

Araştırmanın demografik bulguları

Çalışmanın bir parçası olarak, katılımcılar arası demografik bulgular karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Buna göre, ilk olarak katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanlar, I. Öğretim ve II. Öğretim öğrencileri arasında karşılaştırılmıştır. Mesleki gelişime ilişkin düşünceler açısından, I. öğretim öğrencilerinin ortalama puanı 28,27 iken II. öğretim öğrencilerinin ortalaması 27,70'dir. Yapılan t-testi sonuçlarına göre bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p = 0,144$). Bu durum, her iki grubun mesleki gelişim algılarının birbirine yakın olduğunu ve öğretim türünün bu algı üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Lisans eğitimine yönelik düşünceler açısından ise I. öğretim öğrencilerinin ortalama puanı 24,22, II. öğretim öğrencilerinin ortalaması ise 24,77'dir. T-testi sonuçları yine anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir (p = 0,594). Bu bulgu, öğrencilerin aldıkları lisans eğitimine ilişkin değerlendirmelerinin, öğretim türünden bağımsız olarak benzer olduğunu ortaya koymaktadır.

Katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanların sınıf düzeyine göre karşılaştırması yapıldığında, mesleki gelişime ilişkin düşünceler açısından, 3. sınıf öğrencilerinin ortalama puanı 27,85 iken 4. sınıf öğrencilerinin ortalaması 28,21'dir. Yapılan t-testi sonucuna göre bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (p = 0,360). Bu durum, öğrencilerin sınıf düzeyine bakılmaksızın mesleki gelişime ilişkin düşüncelerinin benzer olduğunu göstermektedir.

Lisans eğitimine yönelik düşünceler açısından ise 3. sınıf öğrencilerinin ortalama puanı 23,34 iken 4. sınıf öğrencilerinin ortalaması 25,68'dir. T-testi sonuçları bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir (p = 0,021). Bu bulgu, 4. sınıf öğrencilerinin lisans eğitimine ilişkin düşüncelerinin 3. sınıf öğrencilerine göre daha olumlu olduğunu ortaya koymaktadır.

Katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanların cinsiyete göre karşılaştırması incelendiğinde ise, mesleki gelişime ilişkin düşünceler açısından, kadın öğrencilerin ortalama puanı 28,10 iken erkek öğrencilerin ortalaması 27,40'tır. Yapılan t-testi sonucuna göre bu fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (p = 0,248). Bu sonuç, kadın ve erkek öğrencilerin mesleki gelişime ilişkin düşüncelerinin birbirine yakın olduğunu ve cinsiyetin bu algı üzerinde belirleyici bir etkisi olmadığını göstermektedir.

Lisans eğitimine yönelik düşünceler açısından ise kadın öğrencilerin ortalama puanı 24,30 iken erkek öğrencilerin ortalaması 25,60'tır. T-testi sonuçlarına göre bu fark da istatistiksel olarak anlamlı değildir (p = 0,419). Bu bulgu, cinsiyetin öğrencilerin lisans eğitimine yönelik düşüncelerini etkilemediğini ve her iki cinsiyetin eğitim programını benzer şekilde değerlendirdiğini ortaya koymaktadır.

Katılımcıların, ölçeklerden aldıkları puanların yaş gruplarına göre karşılaştırması da yapılarak katılımcıların yaşlarının sahip oldukları hazır bulunuşluğu yönelik anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığı da araştırılmıştır. Ancak, mesleki gelişime ilişkin düşünceler açısından, 19-29 yaş grubundaki öğrencilerin ortalama puanı 27,98 iken 30-39 yaş grubundaki öğrencilerin ortalaması 28,63'tür. Yapılan t-testi sonuçları bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermektedir (p = 0,429). Bu bulgu, yaş grubunun mesleki gelişime ilişkin düşünceler üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır.

Lisans eğitimine yönelik düşünceler açısından ise 19-29 yaş grubunun ortalama puanı 24,29, 30-39 yaş grubunun ortalaması ise 27,00'dır. T-testi sonuçları, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını göstermektedir (p = 0,203). Bu durum, yaş farkının öğrencilerin lisans eğitimine yönelik algılarını önemli ölçüde etkilemediğini ve her iki yaş grubunun eğitim programını benzer şekilde değerlendirdiğini göstermektedir.

Katılımcıları öğretmenlik mesleğine ilişkin algılarının mezun olduklarında öğretmenlik mesleğine yönelip yönelmeyeceklerine dair düşünceleri ile ilişkisine bakılmıştır. Mesleki gelişime ilişkin düşünceler açısından, mezuniyet sonrası öğretmenlik yapmayı düşünen öğrencilerin ortalama puanı 27,85, yapmayı düşünmeyen öğrencilerin ortalaması 29,13 ve kararsız öğrencilerin ortalaması 28,47'dir. Yapılan varyans analizi (ANOVA) sonucuna göre gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır (F = 1,706, p = 0,186).

Lisans eğitimine yönelik düşünceler açısından ise öğretmenlik yapmayı düşünen öğrencilerin ortalama puanı 24,54, yapmayı düşünmeyenlerin ortalaması 23,75 ve kararsız öğrencilerin ortalaması 24,26'dır. ANOVA testi sonuçları gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığını ortaya koymaktadır (F = 0,080, p = 0,923).

Son olarak, öğretmen adaylarının ölçeklerden aldıkları puanların okudukları bölümün öğretmenlik mesleğine hazırladığına dair düşüncelerine göre karşılaştırılması yapılmıştır. Mesleki gelişime ilişkin düşünceler açısından, "evet" yanıtı veren katılımcıların ortalama puanı 28,15, "hayır" diyenlerin ortalaması 28,14 ve kararsız öğrencilerin ortalaması 27,46'dır. ANOVA testi sonucuna göre gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($F = 0,959$, $p = 0,386$).

Lisans eğitimine yönelik düşünceler açısından ise önemli bir fark gözlemlenmektedir. "Evet" yanıtı veren öğrencilerin ortalama puanı 26,60 iken, "hayır" diyenlerin ortalaması 20,36 ve kararsız öğrencilerin ortalaması 22,25'tir. ANOVA testi sonuçları bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermektedir ($F = 17,568$, $p < 0,001$). Posthoc testi sonuçlarına göre incelendiğinde okuduğu bölümün öğretmenlik mesleğine hazırladığını düşünen katılımcıların, kararsız olanlara ya da hazırlamadığını düşünenlere göre lisans eğitimine yönelik düşüncelerinin daha olumlu olduğu görülmektedir.

Ölçek Bulguları

Çalışmanın nicel verileri İnal ve Büyükyavuz (2013) tarafından geliştirilen "Mesleki Gelişime ve Lisans Eğitimine Yönelik Görüş Anketi" aracılığıyla toplanmış olup, elde edilen veriler SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Ölçek "öğretmen adaylarının mesleki gelişime ilişkin düşünceleri" ve "öğretmen adaylarının aldıkları lisansüstü eğitime yönelik düşünceleri" olarak iki alt boyutu kapsamaktadır. Ölçek verileri öncelikli olarak alt boyutlar açısından analiz edilmiş ve bulgular aşağıda sunulmuştur:

Tablo 2. Ölçek Puanlarına İlişkin Betimsel İstatistikler

	n	Madde Sayısı	Min.	Maks.	Ort.	SS	Çarpıklık	Basıklık
Mesleki Gelişime İlişkin Düşünceler	130	10	20,00	30,00	28,02	2,21	-0,80	0,95
Öğretmen Adaylarının Aldıkları Lisans Eğitimine Yönelik Düşünceleri	130	11	11,00	33,00	24,45	5,82	-0,50	-0,55

Tablo 2'de öğretmen adaylarının ölçek puanlarına ilişkin betimsel istatistik bulguları incelenmiştir. Analiz kapsamında iki alt boyuta ait minimum ve maksimum değerler, aritmetik ortalama, standart sapma, çarpıklık ve basıklık katsayıları değerlendirilmiştir.

Mesleki gelişime ilişkin düşünceler alt boyutuna ait bulgular incelendiğinde bu boyutta toplam 10 madde bulunduğu ve araştırmaya 130 katılımcının dâhil olduğu görülmektedir. Katılımcıların bu boyuttan aldıkları puanların minimum değeri 20,00, maksimum değeri ise 30,00 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin aritmetik ortalaması 28,02 olup standart sapma değeri 2,21'dir. Bu bulgu, öğretmen adaylarının mesleki gelişime ilişkin düşüncelerinin genel olarak orta düzeyin üzerinde olduğunu göstermektedir. Dağılımın normalliğini değerlendirmek amacıyla incelenen çarpıklık (skewness) değeri -0,80 ve basıklık (kurtosis) değeri 0,95 olarak bulunmuştur.

Öğretmen adaylarının aldıkları lisans eğitimine yönelik düşünceleri alt boyutuna ait bulgular incelendiğinde bu boyutun 11 maddeden oluştuğu görülmektedir. Katılımcıların bu boyuttan aldıkları puanların minimum değeri 11,00, maksimum değeri 33,00 olarak belirlenmiştir. Bu boyuta ilişkin aritmetik ortalama 24,45 ve standart sapma 5,82 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç, öğretmen

adaylarının lisans eğitimlerine yönelik görüşlerinin orta-üst düzeyde olduğunu göstermektedir. Dağılımın normalliği incelendiğinde çarpıklık değeri -0,50, basıklık değeri ise -0,55 olarak bulunmuştur. Genel olarak değerlendirildiğinde, her iki alt boyuta ait çarpıklık ve basıklık değerlerinin ±1 sınırları içinde yer aldığı görülmektedir. Bu durum, veri dağılımının normal dağılıma yakın olduğunu ve parametrik istatistiksel analizlerin uygulanabileceğini göstermektedir.

Maddeler alt boyutlar çerçevesinde incelendikten sonra, her bir alt boyuttaki maddeler analiz edilmiştir. İlk olarak "öğretmen adaylarının mesleki gelişime ilişkin düşünceleri" alt boyutu incelenmiş ve analiz sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur:

Tablo 3. Mesleki Gelişime İlişkin Düşünceler Ölçeği Maddelerine Verilen Yanıtlar

Maddeler	n	Min.	Maks.	Ort.	SS
Mesleki açıdan kendimi geliştirmek için lisansüstü eğitimi gerekli görüyorum.	130	1,00	3,00	2,47	0,78
Düzenli hizmet içi kursların mesleki gelişimimde faydalı olacağını düşünüyorum.	130	1,00	3,00	2,81	0,48
Benden deneyimli meslektaşlarımın dersimi gözlemleyip tavsiyede bulunmalarının mesleki gelişimim açısından yararlı olacağını düşünüyorum.	130	2,00	3,00	2,96	0,19
Gereksinim duyduğum konularda yazılı kaynakları (kitap makale, dergi vb) tarayarak mesleki anlamda gelişeceğime inanıyorum.	130	1,00	3,00	2,91	0,38
Bilgi paylaşımında bulunacağım meslektaşlarımdan oluşacak bir çalışma grubunun, mesleki gelişimime katkısı olacağını düşünüyorum.	130	1,00	3,00	2,92	0,37
Mesleki yenilikleri içeren merkezi bir sınava girmem kendimi geliştirebilmem için önemlidir.	130	1,00	3,00	2,69	0,61
Üniversitelerin alanımla ilgili bölümüyle iletişim halinde olmamın mesleki gelişimim için önemli olduğunu düşünüyorum.	130	1,00	3,00	2,84	0,48
Okul yönetiminin her yıl beni alanımla ilgili bir konferansa katılmam konusunda desteklemesi iyi olur.	130	1,00	3,00	2,78	0,53
Mesleki konularda üniversitenin ilgili bölümünden kendimi geliştirmek adına ders almam iyi olur.	130	1,00	3,00	2,84	0,46
Sınıfta karşılaştığım sorunlarla ilgili olarak araştırma yapıp vardığım sonuçları bir grup meslektaşımla tartışmanın, mesleki gelişimim için yararlı olacağını düşünüyorum.	130	1,00	3,00	2,81	0,53
Ort.	130	-	-	2,80	-

Tablo 3'te öğretmen adaylarının Mesleki Gelişime İlişkin Düşünceler Ölçeği maddelerine verdikleri yanıtların betimsel istatistikleri yer almaktadır. Ölçek 10 maddeden oluşmakta olup araştırmaya katılan 130 öğretmen adayının her bir maddeye ilişkin minimum ve maksimum değerleri, aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları incelenmiştir. Tablo incelendiğinde öğretmen adaylarının mesleki gelişime yönelik görüşlerinin genel olarak olumlu ve yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Maddelere verilen yanıtların aritmetik ortalamalarının 2,47 ile 2,96 arasında değiştiği belirlenmiştir. Ölçekten elde edilen toplam puanın aritmetik ortalaması 28,02 ve standart sapması 2,21 olarak hesaplanmıştır. Madde ortalaması ise 2,80'dir. Bu sonuç, öğretmen adaylarının mesleki gelişime önem verdiklerini ve mesleki gelişimlerini destekleyecek faaliyetlere genel olarak olumlu yaklaştıklarını göstermektedir.

Maddeler bazında incelendiğinde en yüksek ortalamanın "Benden deneyimli meslektaşlarımın dersimi gözlemleyip tavsiyede bulunmalarının mesleki gelişimim açısından yararlı olacağını düşünüyorum." ifadesine ait olduğu görülmektedir ($\bar{x}$=2,96; ss=0,193). Bu bulgu, öğretmen adaylarının mesleki gelişim sürecinde deneyimli meslektaşların rehberliğini ve geri bildirimini oldukça önemli gördüklerini göstermektedir. Benzer şekilde "Bilgi paylaşımında bulunacağım meslektaşlarımdan oluşacak bir çalışma grubunun mesleki gelişimime katkısı olacağını düşünüyorum." ($\bar{x}$=2,92; ss=0,37) ve "Gereksinim duyduğum konularda yazılı kaynakları tarayarak mesleki anlamda gelişeceğime inanıyorum." ($\bar{x}$=2,91; ss=0,38) maddeleri de yüksek ortalama değerlerine sahiptir. Bu durum, öğretmen adaylarının mesleki iş birliği, akademik kaynak kullanımı ve sürekli öğrenme süreçlerini mesleki gelişimin önemli bileşenleri olarak değerlendirdiklerini göstermektedir.

Öğretmen adaylarının üniversitelerle iletişim kurma ve akademik destek alma konusundaki görüşlerinin de oldukça olumlu olduğu görülmektedir. "Üniversitelerin alanımla ilgili bölümüyle iletişim halinde olmamın mesleki gelişimim için önemli olduğunu düşünüyorum." ($\bar{x}$=2,84; ss=0,48) ve "Mesleki konularda üniversitenin ilgili bölümünden kendimi geliştirmek adına ders almam iyi olur." ($\bar{x}$=2,84; ss=0,46) ifadeleri öğretmen adaylarının üniversite–okul iş birliğine önem verdiklerini göstermektedir. Bununla birlikte hizmet içi eğitim faaliyetlerine ilişkin görüşlerin de olumlu olduğu görülmektedir. "Düzenli hizmet içi kursların mesleki gelişimimde faydalı olacağını düşünüyorum." maddesinin ortalaması 2,81 (ss=0,48) olarak belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının sınıf içi sorunlara yönelik araştırma yapma ve meslektaşlarıyla tartışma yoluyla mesleki gelişim sağlanabileceğini düşündükleri görülmektedir ($\bar{x}$=2,81; ss=0,53).

Öğretmen adaylarının mesleki gelişim kapsamında konferanslara katılım ve merkezi sınavlar gibi uygulamalara yönelik görüşleri de genel olarak olumlu olmakla birlikte diğer maddelere kıyasla nispeten daha düşük ortalamalara sahiptir. Özellikle "Mesleki açıdan kendimi geliştirmek için lisansüstü eğitimi gerekli görüyorum." maddesinin ortalaması 2,47 (ss=0,78) olup ölçek içerisindeki en düşük ortalamaya sahiptir. Bu durum öğretmen adaylarının lisansüstü eğitimi önemli görmekle birlikte diğer mesleki gelişim yollarına göre nispeten daha temkinli yaklaştıklarını göstermektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde öğretmen adaylarının mesleki gelişime yönelik olumlu tutumlara sahip oldukları, özellikle meslektaş iş birliği, deneyim paylaşımı, akademik kaynaklardan yararlanma ve hizmet içi eğitim faaliyetlerini mesleki gelişim açısından önemli gördükleri söylenebilir.

Ölçeğin bir diğer alt boyutu ise öğretmen adaylarının aldıkları lisans eğitimine yönelik düşüncelerini kapsamaktadır. Katılımcıların bu boyuttaki maddelere verdiği yanıtlar analiz edilmiş ve sonuçlar Tablo 4'te verilmiştir:

Tablo 4. Öğretmen Adaylarının Aldıkları Lisans Eğitimine Yönelik Düşünceleri Ölçeği Maddelerine Verilen Yanıtlar

Maddeler	n	Min.	Maks.	Ort.	SS
Üniversitede aldığım lisans dersleri İngilizce öğretmenliği yapmam için yeterlidir.	130	1,00	3,00	2,08	0,87
Lisans eğitimim boyunca aldığım İngilizce Öğretim Yöntemleri dersi yeterlidir.	130	1,00	3,00	2,25	0,89
Üniversitede aldığım pedagojik formasyon dersleri yeterlidir.	130	1,00	3,00	1,88	0,91
Üniversite eğitimimin beni okul şartlarına iyi hazırlıyor olduğunu/hazırladığını düşünüyorum.	130	1,00	3,00	2,27	0,82
Lisans eğitimim beni İngilizce konuşma becerisi konusunda iyi yetiştiriyor/yetiştirdi.	130	1,00	3,00	2,24	0,84
Lisans eğitimim beni İngilizce yazma becerisi konusunda iyi yetiştiriyor/yetiştirdi.	130	1,00	3,00	2,52	0,72
Lisans eğitimim beni her kademe İngilizce öğretimi için yetiştiriyor/yetiştirdi.	130	1,00	3,00	2,35	0,80
Lisans eğitimimde uygulanan staj süresi yeterlidir.	130	1,00	3,00	2,05	0,90
Aldığım lisans eğitimi İngilizce okuma becerileri konusunda iyi yetiştiriyor/yetiştirdi.	130	1,00	3,00	2,55	0,75
Lisans eğitimim bana sınav hazırlama konusunda gerekli bilgiyi veriyor/verdi.	130	1,00	3,00	2,12	0,89
Lisans eğitimim İngilizce dinleme becerileri konusunda iyi bir eğitim veriyor/verdi.	130	1,00	3,00	2,15	0,88
Genel Ortalama	130	-	-	2,22	-

Tablo 4'te öğretmen adaylarının Aldıkları Lisans Eğitimine Yönelik Düşünceler Ölçeği maddelerine verdikleri yanıtların betimsel istatistikleri sunulmaktadır. Ölçek 11 maddeden oluşmakta olup, araştırmaya katılan 130 öğretmen adayının her bir maddeye ilişkin minimum ve maksimum değerler, aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar tabloya yansıtılmıştır. Tablo incelendiğinde öğretmen adaylarının lisans eğitimine ilişkin görüşlerinin genel olarak orta düzeyde olduğu görülmektedir. Ölçek maddelerine verilen yanıtların aritmetik ortalamaları 1,88 ile 2,55 arasında değişmektedir. Ölçekten elde edilen toplam puanın aritmetik ortalaması 24,45 ve standart sapması 5,82 olarak hesaplanmıştır. Madde ortalaması ise 2,22'dir. Bu bulgu, öğretmen adaylarının aldıkları lisans eğitimini genel olarak belirli ölçüde yeterli bulduklarını ancak tam anlamıyla yeterli görmediklerini göstermektedir.

Maddeler bazında değerlendirme yapıldığında, en yüksek ortalama "Aldığım lisans eğitimi İngilizce okuma becerileri konusunda iyi yetiştiriyor/yetiştirdi" maddesinde görülmektedir ($\bar{x}$=2,55; ss=0,75). Bu durum, öğretmen adaylarının lisans eğitiminde okuma becerilerinin diğer becerilere göre daha iyi desteklendiğini düşündüklerini göstermektedir. Buna karşın, pedagojik formasyon derslerinin yeterliliğine ilişkin madde en düşük ortalamaya sahiptir ($\bar{x}$=1,88; ss=0,90). Bu bulgu, öğretmen adaylarının pedagojik formasyon eğitimini yetersiz bulduklarını ve bu alanda ek desteğe ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır. Diğer maddelerde, lisans eğitiminin İngilizce konuşma ve yazma becerilerini geliştirme, staj uygulamalarının süresi ve sınav hazırlığı gibi alanlarda orta düzeyde yeterlilik algısına sahip olunduğu gözlemlenmektedir. Örneğin, staj süresi yeterliliği maddesinin ortalaması 2,05 (ss=0,90) olarak belirlenmiş, lisans eğitiminin konuşma becerilerini geliştirme maddesi 2,24 (ss=0,84) ortalama ile değerlendirilmiştir. Genel olarak, öğretmen adaylarının aldıkları lisans eğitimi konusunda olumlu fakat sınırlı bir yeterlilik algısına sahip

oldukları söylenebilir. Eğitim sürecinde özellikle pedagojik formasyon ve uygulamalı beceri kazandırma alanlarında iyileştirme yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Tematik Analiz Sonuçları

Çalışmada nicel verilerin yanı sıra, katılımcılardan yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla nitel veriler de toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde yer alan katılımcıların demografik bilgileri ise şöyledir:

Yarı yapılandırılmış görüşmelere aynı üniversite ve programdan 69 öğrenci katılmış olup, bu katılımcıların 67'si (%97.1) 4. sınıf, yalnızca 2'si (%2.9) 3. sınıf öğrencisidir. Katılımcıların 44'ü (%63.8)'i 1. öğretim; 25'i ise (%36.2) 2. öğretim öğrencisidir. Cinsiyet açısından değerlendirildiğinde ise, 59 katılımcının kadın (%85.5); 10 katılımcının ise (%14.5) erkek olduğu görülmüştür. Katılımcıların yaş dağılımına bakıldığında ise, 63 katılımcı 19-29 yaş aralığında (%91.3), 3 katılımcı 30-39 yaş aralığında (%4.3), 3 katılımcı ise 40-49 yaş aralığında (%4.3) olarak belirtilmiştir. Bu katılımcılardan 65'i (%94.2) İngilizce hazırlık eğitimi almış; 4'ü ise (%5.8) hazırlık eğitimi almamıştır.

Mezuniyet sonrası öğretmenlik yapmak isteyip istemedikleri sorulduğunda, 50 katılımcı öğretmenlik yapmak istediğini (%72.5); 12 katılımcı kararsız olduğunu (%17.4) ve 7 katılımcı ise öğretmenlik yapmak istemediğini (%10.1) belirtmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşmelerde katılımcılara aşağıdaki sorular sorulmuştur.

1. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü öğretmen olmak maksadıyla mı seçtiniz?
2. Öğrenim görmekte olduğunuz bölümün sizi donanımlı bir öğretmen olarak yetiştirdiğini düşünüyor musunuz?
3. Kendinizi öğretmenlik mesleğine hazır hissediyor musunuz? Hangi açılardan hazır hissediyorsunuz, hangi açılardan hazır hissetmiyorsunuz?
4. Aldığınız/almakta olduğunuz pedagojik formasyon derslerinin öğretmenlik kariyeriniz açısından faydalı olacağına inanıyor musunuz?
5. Lisans eğitiminiz sizin dil öğretimine yönelik hangi becerilerinizi geliştirmenize katkıda bulundu, hangilerine daha az katkıda bulundu?
6. Öğrenim süresince aldığınız staj eğitiminin yeterli olduğunu düşünüyor musunuz?
7. Lisansüstü eğitim (yüksek lisans/doktora) almayı düşünüyor musunuz? Neden?
8. Bölümünüzün sizi öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlaması hususunda önerileriniz nelerdir?

Yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler Braun ve Clarke (2006)'ın tematik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Aşağıda Tablo 5'te tematik analiz sonuçlarının bir özeti verilmiştir:

Tablo 5. Tematik Analiz Sonuçları

Tema	n	Alt Kodlar	Örnek katılımcı yanıtları
Hazırbulunuşluk algısı	52	-kısmen hazır hissetme -özgüven eksikliği -deneyim ihtiyacı -öğretmeye hazır olmama	"Kendimi kısmen hazır hissediyorum fakat deneyim kazanmam gerekiyor." "Teorik bilgim var ama uygulama konusunda eksiklerim olduğunu düşünüyorum."
Teorik bilgi güçlü ama pedagojik yeterlik sınırlı	41	-alan bilgisi yeterli -edebiyat ağırlıklı eğitim -öğretim yöntemi eksikliği	"Edebiyat bilgimiz iyi ama nasıl öğreteceğimiz

		-sınıf yönetimi belirsizliği	konusunda yeterince eğitim almadık." "Teorik açıdan donanımlıyız fakat öğretim pratiği eksik."
Staj deneyiminin yetersizliği	38	-staj süresi az -aktif ders anlatma fırsatı yok -gözlem ağırlıklı staj -uygulama eksikliği	"Staj süresi yeterli değildi, daha fazla uygulama yapabilirdik." "Genellikle gözlem yaptık, aktif ders anlatma fırsatı azdı."
Pedagojik formasyonun katkısı	34	-öğretim yöntemleri öğrenme -mesleki farkındalık gelişimi -pedagojik bilgi edinimi -öğretmenlik becerilerini destekleme	"Formasyon dersleri öğretim yöntemleri açısından faydalı oldu." "Pedagojik dersler öğretmenlik açısından gerekli."
Dil gelişimi pedagojik bilgi gelişiminden daha güçlü	46	-kelime bilgisi gelişimi -akademik okuma becerisi -dilbilgisi gelişimi -konuşma becerisi -öğretme becerisinden ayrışma	"Kelime bilgim ve okuma becerim gelişti." "Dil açısından ilerledim fakat öğretme becerisi farklı bir alan."
Kariyer yönelimi çeşitliliği	29	-öğretmenlik hedefi -akademik kariyer isteği -yüksek lisans planı -kararsızlık	"Her zaman MEB'te çalışmak istedim." "Yüksek lisans yapmayı düşünüyorum." "Akademisyen olmayı düşünüyorum."
Programın daha uygulamalı olması gerektiği beklentisi	44	-uygulamalı ders ihtiyacı -mikro-öğretim önerisi -pedagojik içerik artırımı -daha fazla staj talebi	"Daha fazla uygulama dersi olmalı." "Öğretmenlik pratiği yapabileceğimiz dersler artırılmalı."

Katılımcılarla yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler Braun ve Clarke (2006)'ın tematik analiz yaklaşımı ile analiz edildiğinde 7 tema elde edilmiştir. Bunlardan en belirgin olanı hazırbulunuşluk temasıdır (n=52). Katılımcıların küçük bir kısmı öğretmenlik mesleğine hazır olduğunu ifade etse dahi, genel olarak katılımcılar öğretmenlik mesleğine hazır olmadıklarını, özgüven eksikliği yaşadıklarını ve daha fazla deneyime ihtiyaçları olduğunu ifade etmektedir.

Bir diğer öne çıkan tema katılımcılarının dil gelişimlerinin pedagojik bilgi gelişiminden daha yüksek oluşudur (n=46). Katılımcıların neredeyse tamamı kelime, dilbilgisi ve okuma gibi becerilerinin geliştiğini ifade ederken, lisans eğitimleri boyunca pedagojik becerilerinin gelişmediğini dile getirmişlerdir.

Analiz sonucu elde edilen ve katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından vurgulanan bir diğer tema ise programın daha uygulamaya yönelik olması gerektiğine yöneliktir (n=44). Bu tema dahilinde katılımcıların neredeyse tamamı programın daha uygulamaya yönelik olması ve öğretmenlik pratiğine daha çok yer verilmesi gerektiğini, staj süresinin yetersiz olduğunu vurgulamıştır.

Önceki temalarla benzer olarak, elde edilen bir diğer tema teorik bilginin güçlü oluşu ancak pedagojik yeterliliğin sınırlı oluşudur (n=41). Katılımcılar yüksek oranda teorik bilgi birikimlerinin eğitimleri süresince çok iyi geliştiğini dile getirirken, pedagojik açıdan zayıf kaldıklarını ifade etmişlerdir.

Staj deneyiminin yetersizliği ise analiz sonucu elde edilen bir diğer temadır (n=38). Katılımcılar aldıkları staj eğitiminin yetersiz olduğunu, staj sürelerinin kısa olduğunu ve yeterince uygulama yapamadıklarını beyan etmişlerdir.

Pedagojik formasyonun katkısı ise yine katılımcılar tarafından olumlu değerlendirilmiştir (n=34). Katılımcılar pedagojik formasyon süresince öğretim yöntemlerini öğrenme, mesleki farkındalık geliştirme ve öğretmenlik becerileri kazanma açısından fayda gördüklerini ifade etmişlerdir.

Tematik analiz sonucu ortaya çıkan son tema ise kariyer çeşitliliğine yöneliktir (n=29). Demografik analizlerle uyumlu olarak katılımcıların büyük çoğunluğu mezun olduklarında öğretmenlik yapmayı düşündüklerini ifade etseler de, akademik kariyer yapmak istediğini, mezuniyetten sonra lisansüstü eğitime devam etmek istediğini ve kararsız olduğunu söyleyen katılımcılar da bulunmaktadır.

Tartışma

Bu çalışma İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutum ve hazırbulunuşluklarını incelemeyi amaçlamıştır. Bu bağlamda çalışmaya bir devlet üniversitesinin İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü 3. ve 4. sınıf düzeyinde öğrenim görmekte olan 130 öğrenci katılmıştır. Çalışmada nicel ve nitel verilerin sentezlenerek sonuçların ortaya konulmasını amaçlayan bir araştırma tasarımı olan karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın nicel verileri İnal ve Büyükyavuz (2013) tarafından geliştirilen "Mesleki Gelişime ve Lisans Eğitimine Yönelik Görüş Anketi" aracılığıyla, nitel verileri ise yarı-yapılandırılmış görüşmeler ile elde edilmiştir. Çıkan sonuçlar incelendiğinde, nicel bulgular ve nitel bulguların büyük ölçüde örtüştüğü, nitel bulguların nicel bulguları açıklayıcı ve destekleyici olduğu görülmüştür.

Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutum

Öncelikle belirtmek gerekir ki, ülkemizde İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümleri, ilgili alanda yetkin bireyler yetiştirmeyi, öğrencilerine edebi ve kültürel derinlikle beraber eleştirel düşünme becerilerini kazandırmayı, edebiyat ve kültürel çalışmalar için donanımlı bireyler yetiştirmeyi planlayan lisans programlarıdır. Ancak, programda öğrenim gören öğrenciler alacakları pedagojik formasyon eğitimi aracılığıyla pedagojik beceriler edinerek İngilizce öğretmeni olarak istihdam edilebilmektedir. İlgili programa kayıt yaptıran öğrencilerin ise pek çoğunun İngilizce öğretmeni olarak istihdam edilmek üzere programı tercih ettikleri bilinmektedir (Üstünbaş, 2023; Atasever Belli ve ark. (2024). Bu sebeple, İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine dair tutum, inanç ve hazırbulunuşlukları önem arz etmektedir.

Bu çalışmada yer alan ve 3.ve 4. sınıf düzeyinden 130 katılımcının verileri incelendiğinde, katılımcıların %79.2'sinin (n=103) mezun olduklarında öğretmen olarak istihdam edilmek istediği görülmektedir. Bu sonuç, İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerinin istihdam hedeflerine yönelik yapılan diğer çalışmalarla uyumludur; öğrenciler ilgili programı çoğunlukla öğretmen olarak istihdam edilmek üzere tercih etmişlerdir (Üstünbaş, 2023; Atasever Belli ve ark. (2024). Aynı şekilde yarı yapılandırılmış görüşmelerde de katılımcıların büyük çoğunluğu, İngilizce öğretmeni olarak istihdam edilmek istediklerini belirtmiş ve buna yönelik olarak pedagojik formasyon eğitiminin eksikliklerinden, formasyon eğitimi ve sınıf içi uygulama sürelerinin yetersiz oluşundan, öğretmenlik mesleğine ve pedagojik becerilerin gelişimine yönelik daha çok içerik ve uygulamaya gereksinim duyduklarından söz etmişlerdir. Bu bilgiler ışığında, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu çıkarımı yapılabilir.

Öğretmenlik Mesleğine Hazır Hissetme

Katılımcıların kendilerini mesleğe ne kadar hazır hissettiği, uygulanan anketteki Öğretmen Adaylarının Aldıkları Lisans Eğitimine Yönelik Düşünceleri Ölçeğine verdikleri yanıtlar ve yarı

yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen verilerin analizi ile ortaya konulmuştur. İlk olarak, ilgili ölçeğe verilen yanıtlara bakıldığında, katılımcıların lisans eğitimine ilişkin görüşleri genel olarak orta düzeydedir ((M=24,45; SS=5,819; madde ort.=2,22). Madde bazında ortalamaların 1,88 ile 2,55 arasında değişmesi ise öğrencilerin lisans eğitimlerini ne tamamen yetersiz ne de tamamen yeterli olarak değerlendirdiklerini göstermektedir. Tematik analiz sonuçlarına bakıldığında ise, katılımcıların önemli bir kısmı (n=52) kendilerini öğretmenlik mesleğine kısmen hazır hissettiklerini ifade etmekle beraber, özgüven eksikliği yaşadıklarını belirtmiş ve uygulama deneyimi eksikliği ve pedagojik eksikliklerin yanı sıra öğretmeye hazır olmama alt boyutlarına da değinmişlerdir. Ayrıca katılımcıların büyük çoğunluğu (n=41) teorik açıdan yeterli olduklarını belirtmekle beraber pedagojik yeterliklerinin sınırlı olduğunu vurgulamıştır. Ölçek yanıtları ve tematik analiz sonuçları birlikte değerlendirildiğinde, katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik olarak belirli bir düzeyde hazırbulunuşluk sergilemekle beraber, tam anlamıyla hazır hissetmedikleri söylenebilir.

Gerekli Donanıma Sahip Olma

Araştırma bulguları, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleği için gerekli donanıma sahip olmaya yönelik algılarının genel olarak orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Nicel veriler incelendiğinde, öğrencilerin lisans eğitimine yönelik görüşlerine yönelik toplam puanın orta düzeyde olduğu görülmektedir ((M=24,45; SS=5,819; madde ort.=2,22). Madde bazında ortalamalar ise yine 1,88 ile 2,55 arasında değişmekte olup, katılımcıların lisans eğitimlerini orta yeterlilikte gördüklerini göstermektedir. Özellikle "İngilizce okuma becerisi" (madde ort. 2,55), "İngilizce yazma becerisi" (madde ort. 2,52) ortalamanın hayli üzerinde iken, "Üniversite eğitimimin beni okul şartlarına iyi hazırlıyor olduğunu/hazırladığını düşünüyorum" (madde ort. 2,27) ve "Üniversitede aldığım lisans dersleri İngilizce öğretmenliği yapmam için yeterlidir" (madde ort. 2,08) maddelerinin ortalamalarının daha düşük olması, öğrencilerin öğretmenlik mesleği için gerekli donanıma sahip olmak konusunda tereddüt yaşadıklarını göstermektedir. Tematik analiz sonuçları da bu bulguyu desteklemektedir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde, katılımcıların önemli bir kısmı (n=41) alan bilgisi açısından yeterli olduklarını ifade ederken, öğretim yöntemi eksikliği ve uygulama gibi pedagojik yeterliliklerinin sınırlı olduğunu dile getirmiştir. Benzer şekilde, katılımcıların büyük çoğunluğu (n=46), aldıkları lisans eğitimlerinin kelime ve dilbilgisi gibi dilsel gelişime katkısının pedagojik gelişimlerinden daha güçlü olduğunun altını çizmişlerdir. Tüm bu bulgular göstermektedir ki, katılımcılar öğretmenlik mesleği için gerekli donanıma sahip olmak konusunda tereddütlü bir yaklaşım göstermektedir.

Lisans Eğitiminin Öğretmenlik Mesleğine Hazırlaması

Araştırma bulguları incelendiğinde, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğrenim gördükleri programın kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırlamasına ilişkin algılarının genel olarak orta düzeyde olduğu görülmektedir. Katılımcıların %60'ı (n=78) programın kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırladığını düşünürken, %21,5'i (n=28) hazırlamadığını, %18,5'i ise (n=24) kararsız olduğunu beyan etmiştir. Yalnızca bu veri değerlendirildiğinde, katılımcılarının çoğunluğunun olumlu bir algıya sahip olduğu görülse de, azımsanmayacak sayıda olumsuz ve kararsız öğrenciler olduğu göze çarpmaktadır. Buradan yola çıkarak, öğrencilerin öğrenim gördükleri programın kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırlaması konusu ile ilgili tereddüt yaşadıkları söylenebilir. Nicel veriler incelendiğinde de, öğrencilerin lisans eğitimlerine yönelik düşüncelerine ilişkin madde puanlarının orta düzeyde kaldığı gözlenmektedir (M=24,45; SS=5,819; madde ort.=2,22). Bu verinin, öğrencilerin ilgili algılarının tereddütlü olduğunu doğruladığı söylenebilir. Tematik analiz sonuçları, durumu daha ayrıntılı bir şekilde ortaya koymaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde katılımcılar, programın teorik açıdan güçlü olmasına rağmen uygulamaya dayalı eğitimin yetersiz olduğunu vurgulamış (n=41); staj süresinin yetersizliğini belirtmiş (n=38) ve pedagojik formasyonun katkılarına değinmişlerdir (n=34). Aynı şekilde katılımcılar, lisans eğitimlerinin dilsel gelişimlerine güçlü katkılarda bulunurken, pedagojik gelişimlerinin aynı oranda

gelişim göstermediğini de dile getirmişlerdir (n=46). Ayrıca katılımcıların büyük bir kısmı (n=44), programın daha uygulamalı olması, staj süresinin uzatılması, sınıf içi öğretime yönelik içeriklerin artırılması gibi konulara dikkat çekmişlerdir. Tüm bu veriler birlikte incelendiğinde, öğrencilerin öğrenim görmekte oldukları bölümün kendilerini öğretmenlik mesleğine belirli bir düzeyde hazırladığını düşündükleri, ancak özellikle pedagojik ve uygulamaya yönelik içeriklerin artırılmasının ve geliştirilmesi gerektiğini vurguladıkları söylenebilir.

Mesleki Gelişime İlişkin Tutum ve Düşünceler

Araştırmada elde edilen bulgular katılımcıların mesleki gelişime ilişkin tutum ve düşüncelerinin olumlu ve yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Nicel veriler incelendiğinde, ölçeğin mesleki gelişime ilişkin düşünceler alt boyutuna ait toplam puanın yüksek olduğu görülmektedir (M=28,02; SS=2,211; madde ort.=2,80). Madde bazında ortalamaların ise 2,47 ile 2,96 arasında değişmesi, öğrencilerin mesleki gelişime ilişkin faaliyetlere yönelik algılarının oldukça yüksek olduğunu doğrulamaktadır. Özellikle meslektaşların deneyimlerinden faydalanma (madde ort. 2,96), akademik kaynaklardan yararlanma (madde ort. 2, 91), ve meslektaşlarla iş birliği içerisinde çalışma (madde ort. 2,92) gibi unsurlara katılımcılar tarafından önem verilmektedir. Çalışmanın nitel bulguları da bunu destekleyici niteliktedir. Tematik analiz sonuçlarına göre katılımcılar, pedagojik gelişime, öğretim yöntemleri ve sınıf yönetimi gibi konularda kendilerini geliştirmeye ve uygulama deneyimi kazanmaya büyük önem vermektedir. Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde, öğrencilerin mesleki gelişime açık ve istekli oldukları, mesleki gelişimlerini destekleyecek faaliyetlere yüksek düzeyde olumlu yaklaşım gösterdikleri söylenebilir.

Sonuç

Bu çalışma İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve hazırbulunuşluklarını, mesleki donanım algılarını ve lisans eğitimlerinin kendilerini öğretmenlik mesleğine ne kadar hazırladığına ilişkin düşüncelerini incelemeyi amaçlamıştır. Bu hususta karma araştırma yöntemi izlenmiş olup, hem nicel hem nitel veri toplanmış ve bu verilerin sentezlenmesiyle sonuçlar ortaya çıkarılmıştır. Karma yöntem, nicel ve nitel verinin birbirini destekleyen ve birbirlerinden ayrılan yönlerini ortaya koymak ve derinlemesine analiz yapabilmek için etkili bir yöntemdir. Bu çalışmada da, öğrenci tutum ve algılarını derinlemesine irdeleyebilmek maksadıyla karma araştırma yöntemi tercih edilmiştir.

Araştırmada elde edilen bulgular, İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin algılarının yüksek derecede olumlu olduğunu, öğrencilerin büyük bir kısmının öğretmen olarak istihdam edilmek maksadıyla ilgili programı tercih ettiklerini göstermektedir. Bu durum, İngiliz Dili ve Edebiyatı programlarının doğrudan İngilizce öğretmeni yetiştirmeye yönelik olmamasına rağmen, öğrencilerin kariyer yönelimlerinin büyük oranda öğretmenliğe odaklı olduğu işaret etmektedir.

Buna karşın, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik hazırbulunuşluk düzeylerinin orta seviyede olduğu gözlenmiştir. Nicel bulgular, öğrencilerin lisans eğitimine yönelik değerlendirmelerinin orta düzeyde olduğunu, nitel veriler ise öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşın kısmen hazır olduğunu, meslek için gerekli yeterliğe sahip olduklarına ilişkin inançlarının yüksek olmadığını göstermektedir. Öğrenciler bu anlamda özellikle özgüven eksikliği ve pedagojik eksiklikler yaşadıklarını vurgulamışlardır.

Benzer şekilde öğrencilerin, öğretmenlik mesleği için sahip oldukları donanıma dair algılarının da orta düzeyde kaldığı görülmektedir. Katılımcılar alan bilgisi açısından kendilerini yeterli görmekle birlikte, öğretim yöntemleri, sınıf yönetimi gibi uygulamaya yönelik pedagojik beceriler açısından eksikliklerini dile getirmişlerdir. Bu durum, programın teorik olarak son derece güçlü olduğunu ancak uygulamaya yönelik kısıtlı fırsatlar sunduğunu işaret etmektedir.

Aynı şekilde, öğrencilerin lisans eğitimlerinin kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırlaması konusunda algıları da orta düzeyde kalmaktadır. Öğrencilerin büyük kısmı bölümün kendilerini öğretmenlik mesleğine hazırladığını belirtirken, bir kısmı bu konuda olumsuz bir duruş sergilemiştir. Özellikle staj süresinin kısa oluşu ve daha çok sınıf içi uygulama ihtiyacı gibi unsurlar öğrencilerin algıları üzerinde etkili olmuştur.

Mesleki gelişim açısından incelendiğinde ise, öğrencilerin mesleki gelişime ilişkin tutumlarının yüksek düzeyde ve olumlu olduğu görülmektedir. Öğrenciler mesleki deneyimlerden faydalanma, meslektaşlarıyla iş birliği yapma ve mesleki gelişimlerinde akademik kaynaklardan faydalanma gibi konuları değerli bulmaktadırlar. Bu durum, öğrencilerin mesleki olarak gelişime açık, öğrenmeye ve gelişmeye istekli ve öğrenme ve öğretmeye ilişkin motivasyonlarının yüksek olduğunu göstermektedir.

Tüm bu bulgular göz önünde bulundurulduğunda, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölüm öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu ve güçlü bir tutumları mevcutken, hazırbulunuşluklarının orta düzeyde kaldığını; öğrencilerin daha fazla pedagojik bilgi ve öğretime yönelik fırsatlara ihtiyaç duydukları ve bu bilgi ve fırsatları değerlendirmek konusunda yüksek motivasyona sahip olduklarını söylemek mümkündür. Ancak öğrencilerin öğretmenlik mesleği için gerekli hazır bulunuşluğa ve donanıma sahip olmakla ilgili algıları, sahip oldukları motivasyona göre daha düşük düzeyde kalmıştır. Bunun, öğrencilere uygulamaya yönelik sunulan fırsatların kısıtlı olması, staj sürelerinin ve öğretim becerilerini geliştirmeye yönelik içeriklerin sınırlı olması gibi unsurlardan kaynaklandığı söylenebilir.

Pedagojik Çıkarımlar

Çalışma kapsamında ulaşılan sonuçlar göz önünde bulundurularak bazı önerilerde bulunmak mümkündür. Öncelikle, çalışmanın doğrudan İngilizce öğretmeni yetiştirme amacı taşımayan, bundan ziyade edebi ve kültürel derinliğe sahip, eleştirel düşünme, analiz ve sentez becerileri gelişmiş, edebiyat ve kültür çalışmaları alanında donanımlı bireyler yetiştirme amacıyla faaliyet gösteren İngiliz Dili ve Edebiyatı programında gerçekleştirildiği göz önünde bulundurulmalıdır. Ancak, azımsanmayacak sayıda öğrencinin öğretmenlik mesleğine yönelmek istediği düşünüldüğünde, edebiyat içerikli alan derslerinin yanı sıra, uygulama ve öğretim becerilerini geliştirmeye yönelik içeriklerin de (mikro-öğretim, ders planlama, sınıf yönetimi) seçmeli ders olarak programa eklenmesi öğrencilerin öğretmenlik becerilerinin gelişmesine katkıda bulunabilir.

İkinci olarak, pedagojik formasyon süreci ve uygulama boyutu güçlendirilmelidir. Öğretmenlik becerilerini geliştirmek isteyen öğrencilere uygulama boyutunda daha aktif yer alma ve sınıf içi öğretime katılma fırsatları sunulmalı, formasyon süresi en azından öğretmenlik mesleğine yönelmek isteyen öğrenciler için gözden geçirilmelidir.

Son olarak, İngiliz Dili ve Edebiyatı bölüm öğrencilerine öğretmenlik dışında yönelebilecekleri kariyer fırsatları ile ilgili bilgilendirmeler yapılmalı, öğrencilerin çevirmenlik, turizm, medya, editörlük, uluslar arası ilişkiler gibi farklı sektörlerdeki istihdam olanakları ile ilgili bilgi sahibi olmaları sağlanmalıdır. Bu hususta, bu sektörlerle iş birlikleri artırılarak, seminerler, kariyer günleri ve sektör temsilcileriyle görüşme etkinlikleri düzenlenmeli ve mezun-öğrenci etkileşimleri artırılmalıdır. Bu tür faaliyetler, öğrencilerin ilgi alanlarına yönelik istihdam olanaklarının farkına varmaları ve kendileri için uygun kariyer seçimleri yapmalarına katkıda bulunacaktır.

Sınırlılıklar ve Öneriler

Çalışmanın yalnızca tek bir devlet üniversitesinde öğrenim gören İngiliz Dili ve Edebiyatı programı öğrencileri ile gerçekleştirilmiş olması, elde edilen bulguların genellenebilirliğini sınırlayabilecek bir durum olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda, gelecekte yapılacak araştırmalarda örneklemin farklı üniversiteleri ve programları kapsayacak şekilde genişletilmesi,

hem bulguların genellenebilirliğini hem de karşılaştırmalı analiz imkânını artırarak alana daha kapsamlı katkı sağlayacaktır.

Çalışmada toplanan verilerin öz bildirimlere dayanması katılımcı yanlılığına sebep olabilir. Toplanan öz bildirimlerin gözlemler yoluyla desteklenmesi sonuçların güvenirliğine olumlu yansıyacaktır.

Son olarak, İngiliz Dili ve Edebiyatı programları bağlamında uygulama dersleri ile pedagojik formasyon ve staj süreçlerinin etkisini inceleyen deneysel ve yarı-deneysel çalışmalar yapılması, araştırma süreçlerinde boylamsal tasarımlar kullanılması literatüre katkı sağlayacaktır.

References

Atasever Belli, S., Yıldırım, F., Yılmazlı Trout, İ., & Ekinci, O. (2024). İngiliz dili ve edebiyatı öğrencilerinin mesleki ilgi ve uyumlarının belirlenmesi: Bir ölçek geliştirilmesi. *Mavi Atlas*, *12*(1), 130–146. https://doi.org/10.18795/gumusmaviatlas.1397428

Başal, H. A., & Taner, M. (2003, September). Okul öncesi eğitimi öğrencilerinin akademik başarıları ile mezun oldukları lise türü ve mezuniyet dereceleri arasındaki ilişki. In *Proceedings of OMEP Dünya Konsey Toplantısı ve Konferansı* (pp. 482–489). Yapa Yayıncılık.

Bilir, A. (2011). The historical evolution of teacher training and employment policies in Turkey. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences, 44*(2), 223-246.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology, 3*(2), 77–101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa

Creswell, J., & Plano Clark, V. L. (2007). Understanding mixed methods research. In J. Creswell (Ed.), *Designing and conducting mixed methods research* (pp. 1–19). Sage.

Creswell, J. W. (2008). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. International Pearson Merrill Prentice Hall.

Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (4th ed.). SAGE Publications.

Demirel, Ö. (2012). *Öğretim ilke ve yöntemleri: Öğretme sanatı* (19th ed.). Pegem Akademi.

Güven-Yıldırım, E., & Köklükaya, A. N. (2017). Development of readiness scale for teaching profession and determination of science teacher candidates' readiness levels. *The Journal of Academic Social Science Studies, 56*, 67–82.

İnal, S. & Büyükyavuz, O. (2013). İngilizce öğretmen adaylarının mesleki gelişime ve lisans eğitimine yönelik görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28*(2), 221-233.

Malterud, K., Siersma, V. D., & Guassora, A. D. (2016). Sample size in qualitative interview studies: Guided by information power. *Qualitative Health Research, 26*(13), 1753–1760. https://doi.org/10.1177/1049732315617444

Solak, E. (2018). An administrative overview of English language teacher education programs in Turkey. *International Journal of Language Academy, 6*(5). 70-76.

Üstünbaş, Ü. (2023). An intended or alternative profession?: ELL undergraduates' attitudes towards being an English teacher. *Kastamonu Educational Journal, 31*(3), 404-412.

Yükseköğretim Kurulu. (2026). YÖK Atlas. https://yokatlas.yok.gov.tr/

ETHICAL DECLARATIONS

Research and Publication Ethics

The author(s) declare that this manuscript is an original work prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The manuscript has not been previously published and is not currently under consideration for publication elsewhere.

All sources used in the preparation of this study have been properly cited and referenced. The author(s) confirm that the work contains no plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data. The research findings are presented honestly and transparently in accordance with the principles of academic integrity.

Author Contributions

All authors have significantly contributed to the conception, design, analysis, and preparation of the manuscript. All authors have read and approved the final version of the manuscript and agree to its submission and publication.

Conflict of Interest

The author(s) declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This study is based on the Project (No. 1919B012429259) supported by the TÜBİTAK 2209-A Research Projects Support Programme for Undergraduate Students.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by the author(s). Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with the author(s).

Copyright and Permissions

The author(s) confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

All authors confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR

Araştırma ve Yayın Etiği

Yazar(lar), bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan eder. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmıştır. Yazar(lar), çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan eder.

Yazar Katkısı

Tüm yazarlar çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin hazırlanmasına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuyup onaylamış ve yayımlanmasını kabul etmiştir.

Çıkar Çatışması

Yazar(lar), bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan eder.

Finansal Destek

Bu çalışma, TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı Kapsamında desteklenen 1919B012429259 numaralı projeden türetilmiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmış olabilir. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri yazar(lar) tarafından dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk yazar(lar)a aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Yazar(lar), telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan eder.

Yazar Onayı

Tüm yazarlar makalenin son hâlini okuduklarını, onayladıklarını ve yayımlanmasını kabul ettiklerini beyan eder.

Authors' Contribution Statement / Yazarların Katkı Oranı Beyanı

The researchers' contribution statement is as follows / Araştırmacıların katkı oranı beyanı şu şekildedir:

First author / 1. Yazar %50

Second author / 2. Yazar %50